

**” YET TODAY, 12 YEARS LATER, I AM STILL
REPEATING THE SAME MESSAGE IN THE COUNCIL.”**

**Analyysi YK:n turvallisuusneuvoston ilmastonmuutoskokouksesta
vuodelta 2019**

**Aino Pinomaa
Maisterintutkielma
Politiikan tutkimus
Yhteiskuntatieteiden
ja filosofian laitos
Humanistis-
yhteiskuntatieteellinen
tiedekunta
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2021**

TIIVISTELMÄ

” YET TODAY, 12 YEARS LATER, I AM STILL REPEATING THE SAME MESSAGE IN THE COUNCIL.”

Analyysi YK:n turvallisuusneuvoston ilmastonmuutoskokouksesta vuodelta 2019

Pinomaa Aino
Pro gradu -tutkielma
Politiikan tutkimus
Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos
Ohjaaja: Korhonen Pekka
Jyväskylän yliopisto
Kevät 2021
Sivumäärä: 59

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston ilmastokeskustelun tilaa vuonna 2019. Ensimmäisen kerran ilmastonmuutoksesta keskusteltiin turvallisuusneuvostossa vuonna 2007, minkä jälkeen niin YK:ssa kuin kirjallisuudessaakin on käyty keskustelua siitä, olisiko turvallisuusneuvoston osallistuminen ilmastokeskusteluun toteuttamiskelpoista, sopivaa tai edes hyödyllistä.

Tutkimuksessa selvitetään miten turvallisuusneuvoston 25.1.2019 pidetyssä ilmastokokouksessa argumentoitiin ilmastonmuutoksen olevan kansainvälinen turvallisuusuhka ja sopivan turvallisuusneuvoston käsiteltäväksi. Tutkimuksessa selvitetään myös mitä syitä kokoukseen osallistuneilla valtioilla oli vastustaa tai kannattaa ilmastonmuutoksen viemistä turvallisuusneuvostoon. Tutkimuksen lähtökohtana toimii turvallisuusneuvoston ensimmäinen ilmastokokous, joten tutkimuksessa sivutaan myös kysymystä, miten turvallisuusneuvoston ilmastokeskustelu on muuttunut vuodesta 2007 vuoteen 2019 mennessä.

Teoreettisena tulkintavälineenä tutkimuksessa toimii yhtäältä kansainvälisen politiikan teoria ja erityisesti englantilaisen koulukunnan teoria sekä toisaalta retoriikan teoria ja erityisesti James Martinin tulkinta retoriikasta.

Tutkimus osoittaa, että yhä lisääntyvä määrä valtioita määrittelee ilmastonmuutoksen kansainväliseksi turvallisuusuhaksi ja hyväksyy aiheen käsittelyn turvallisuusneuvostossa. Kuitenkin edelleen suurin osa kehittyvistä maista sekä Yhdysvallat ja Venäjä vastustavat aiheen viemistä turvallisuusneuvostoon. Näkemykset turvallisuusneuvoston ilmastotoiminnasta ovat edelleen vahvasti polarisoituneita ja neuvoston ilmastokeskusteluissa keskitytään edelleen väittelemään neuvoston roolista. Tulevaisuuden turvallisuuteen liittyvän ilmastotyön kannalta olisi tärkeää saavuttaa yhteisymmärrys ilmastotoiminnasta neuvoston jäsenmaiden kesken.

Avainsanat: Ilmastonmuutos, kansainvälinen ilmastopolitiikka, kansainvälinen turvallisuus, turvallisuusneuvosto

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	4
1.1. Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset	6
1.2. Tutkimuksen teoriapohja	7
1.3. Tutkimuksen lähtökohdat	10
2. PUHEENVUOROJEN ANALYYSI	13
2.1. Euroopan valtiot	14
2.1.1. Ilmastonmuutos on kansainvälinen turvallisuushka	14
2.1.2. Eurooppa moraalisenä toimijana – kansainvälinen yhteistyö	20
2.2. Pienet kehittyvät saarivaltiot	23
2.2.1. Ilmastonmuutos on kansainvälinen turvallisuushka	23
2.2.2. Solidaarinen ilmastotyö	26
2.2.3. Turvallisuusneuvoston rooli - Tyynenmeren valtiot vs. Karibian valtiot?	29
2.3. Kehittyvät valtiot	31
2.3.1. Ilmastonmuutos ei sovi turvallisuusneuvostoon	32
2.3.3. Vietnam – ilmastonmuutos kuuluu turvallisuusneuvostoon	39
2.4. Suurvallat	41
2.4.1. Suvereeni Yhdysvallat	41
2.4.2. Perinteinen Venäjä	44
2.4.3. Leiriä vaihtava Kiina	48
3. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	50
4. LÄHTEET	55

1. JOHDANTO

Ilmastonmuutoksesta aiheutuva ilmastonlämpeneminen ja elinolosuhteiden muutokset maapallolla ovat kiistämättömiä tosiasioita. Ilmastonmuutosta voidaankin pitää aikaamme ja tulevaisuuttamme määrittävänä kysymyksenä. Ilmastonmuutoksen vaikutuksista, seurauksista ja sen hallinnasta käydäänkin jatkuvasti keskustelua niin akateemisissa piireissä, politiikassa kuin myös mediassa ja ihmisten arjessa. Keskustelua ilmastonmuutoksen vaikutuksista käydään niin ympäristön, talouden kuin turvallisuudenkin näkökulmasta.

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan ilmastonmuutosta turvallisuuden näkökulmasta. Ensimmäisen kerran ympäristönturvallistaminen nousi esiin 1970-luvulla, kun globaaleja ympäristöön liittyviä ongelmia alkoi ilmetä ja ne nostettiin osaksi poliittista diskurssia. Kuitenkin vasta 1980-luvulla ympäristönturvallisuus tuli merkittävästi osaksi kansainvälistä keskustelua, mistä pikkuhiljaa alettiin siirtyä kohti ilmastonmuutoksen turvallistamiskeskustelua. (Trombetta 2008.) Keskustelu ilmastonmuutoksen synnyttämistä turvallisuusuhista on saanut yhä enemmän huomiota 2000-luvun puolivälin jälkeen. Muun muassa monet tutkijat, hallitustenväliset järjestöt, kansalaisjärjestöt ja ajatushautomot ovat tunnustaneet ilmastonmuutoksen vaikutukset turvallisuuteen.

Ilmastonmuutoksen ja turvallisuuden yhteydelle suodun huomion seurauksena myös Yhdistyneiden kansakuntien (YK) turvallisuusneuvosto, joka on vastuussa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisestä on tullut mukaan ilmastokeskusteluun. Ensimmäisen kerran turvallisuusneuvostossa keskusteltiin ilmastonmuutoksesta Yhdistyneen kuningaskunnan aloitteesta vuonna 2007. Tuolloin keskustelussa keskityttiin kuitenkin lähinnä väittelemään siitä, sopiiko ilmastonmuutos ylipäätään turvallisuusneuvostoon vai ei. Tämän tutkimuksen inspiraationa ja eräänlaisena kiinnekohtana toimii tämä turvallisuusneuvoston ensimmäinen ilmastokokous vuodelta 2007 ja erityisesti Minna Karjalaisen (2017) kokousta tarkasteleva *pro gradu* -tutkimus. Vuoden 2007 jälkeen ilmastonmuutoksesta on keskusteltu neuvostossa muun muassa vuonna 2011 Saksan aloitteesta ja vuoden 2017 jälkeen neuvostossa on keskusteltu ilmastonmuutoksesta ja ympäristöön liittyvistä turvallisuusriskeistä monesta eri näkökulmasta. Kokousten osallistujamäärät ovat olleet myös nousussa ja vuonna 2019

neuvoston ilmastokokoukseen osallistui jo yli 70 valtiota. Vaikka ilmastonmuutos on tullut 2010-luvulla jo melkein säännölliseksi osaksi turvallisuusneuvoston kokouksia, väittäely siitä kuuluuko ilmastonmuutos neuvostoon jatkuu yhä. Viimeisen vuosikymmenen aikana keskustelua onkin käyty sekä kirjallisuudessa että YK:ssa siitä olisiko turvallisuusneuvoston osallistuminen ilmastokeskusteluun toteuttamiskelpoista, sopivaa tai edes hyödyllistä (Scott 2015).

Turvallisuusneuvoston mahdollisuutta osallistua ilmastotoimintaan ja neuvostossa käytyjä debatteja, erityisesti vuoden 2007 kokousta, on tutkittu kirjallisuudessa suhteellisen paljon (ks. esim. Karjalainen 2017; Kurtz 2012; Scott 2015; Scott & Andrade 2012). Tämän tutkimuksen tarkoituksena onkin jatkaa tätä kirjallisuudessa käytyä keskustelua ja tuoda keskustelu lähemmäs nykypäivää.

Tutkimusaineisto koostuu 25. tammikuuta 2019 pidetyn YK:n turvallisuusneuvoston kokouksessa esitetyistä puheenvuoroista. Kokouksessa keskusteltiin ilmastonmuutoksen konkreettisista vaikutuksista kansainväliseen rauhaan ja turvallisuuteen sekä siitä, miten YK:n eri toimijoiden tulisi vastata ilmastonmuutoksesta aiheutuviin riskeihin tai ehkäistä niitä. Kokouksessa nostettiin esiin siis myös turvallisuusneuvoston rooliin liittyviä kysymyksiä. Kokous oli luonteeltaan avoin keskustelu, mikä tarkoitti, että puheenvuoroja saivat pitää myös valtiot, jotka eivät ole neuvoston jäseniä. Vuoden 2019 kokous valikoitui tutkimuksen aineistoksi, koska se oli neuvoston uusin ilmastokokous tilanteessa, jossa tämä tutkimus sai alkunsa.

Tutkimusmenetelmänä tutkimuksessa toimii yhtäältä kansainvälisenpolitiikan teoria ja toisaalta retoriikka ja erityisesti James Martinin tulkinta retoriikasta politiikassa. Martin esittelee teoksessaan *Politics and Rhetoric: A critical introduction* (2013) retoriikan tutkimusta politiikassa eli selittää miten vaikuttamisen tekniikat tai argumentaatiostrategiat toimivat poliittisessa elämässä. Retoriikka sopii tutkimusaineiston käsittelyyn luonnollisesti aineiston koostuessa poliittisessa kontekstissa esitetyistä vaikuttamaan pyrkivistä puheenvuoroista.

Tässä yhteydessä on hyvä huomata, että vaikka tämä tutkimus ei varsinaisesti ole diskurssianalyysi, nostetaan tutkimusaineistosta esiin ilmastodiskursseja. Puheenvuoroissa esiintyneet ilmastodiskurssit ovat hyödyllisiä nostaa esiin, sillä diskurssien avulla valtiot

pyrkivät luomaan tietynlaista, itselleen ja intresseilleen hyödyllistä ilmastoturvallisuuskeskustelua. Diskurssit ovat merkityssysteemejä, jotka merkityksellistävät maailmaa, sen prosesseja ja suhteita eri tavoin ja yhden diskurssin saadessa tukevamman jalansijan siitä voi muodostua yleisesti jaettu ja itsestään selvänä pidetty totuus, joka vaientaa vaihtoehtoisia totuuksia (Jokinen, Juhila & Suoninen 2016). Tutkimusaineistosta nostetaan esiin erilaisia ilmastodiskursseja käyttäen apuna Matt McDonaldin (2013) luomia ilmastoturvallisuusdiskursseja.

Tästä tutkielma etenee seuraavasti. Seuraavassa alaluvussa esitellään tutkimuksen tarkoitus sekä tutkimuskysymykset. Sitä seuraavassa alaluvussa esitellään teoriapohja, jolle tutkimus perustuu. Johdannon viimeisessä luvussa tutkimusaineisto asetetaan kontekstiinsa ja avataan tutkimuksen kannalta olennaiset käsitteet. Tutkimuksen toisessa pääluvussa analysoidaan tutkimusaineistoa eli tarkastellaan turvallisuusneuvoston kokouksen puheenvuoroja. Tutkimuksen kolmannessa luvussa tehdään yhteenveto analyysistä ja esitellään tutkimustulokset.

1.1. Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella YK:n turvallisuusneuvoston ilmastokeskustelun tilaa. Tarkoituksena on selvittää miten kokoukseen osallistuneet valtiot näkevät ilmastonmuutoksen turvallisuuden näkökulmasta ja miten valtiot suhtautuvat turvallisuusneuvoston ilmastotoimintaan. Tutkimuksessa tarkastellaan siis sitä, miten kokouksessa pidetyissä puheenvuoroissa puhutaan ilmastonmuutoksesta ja turvallisuusneuvoston roolista.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole olla vain pinnallinen katsaus turvallisuusneuvoston ilmastokeskusteluun ja keskustelussa esiintyneisiin argumentteihin. Tutkimuksen tarkoituksena on myös selvittää miksi valtiot puhuvat ilmastonmuutoksesta tietyllä tavalla ja mitä syitä valtioilla on kannattaa tai vastustaa turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastotoimintaan.

Se miten turvallisuusneuvostossa puhutaan ilmastonmuutoksesta, on suoraan yhteydessä turvallisuusneuvoston asemaan kansainvälisessä järjestelmässä sekä valtioiden omiin intresseihin ja siihen millaisena valtiot näkevät kansainvälisen järjestelmän. Tutkimuksessa

tarkastellaan siis myös sitä, miten valtioiden asema ja intressit vaikuttavat niiden asenteisiin turvallisuusneuvoston ilmastotoimintaan liittyen.

Tutkimuksessa pyritäänkin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin.

Miten turvallisuusneuvoston vuoden 2019 ilmastokokouksessa argumentoidaan ilmastonmuutoksen olevan kansainvälinen turvallisuusuhka ja sopivan turvallisuusneuvoston käsiteltäväksi?

Mitä syitä valtioilla on kannattaa tai vastustaa turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastonmuutoskeskusteluun ja ilmastotoimintaan?

Koska tutkimuksen tietynlaisena lähtökohtana toimii vuonna 2007 neuvostossa käyty ilmastokeskustelu, sivutaan tutkimuksessa myös kysymystä, miten keskustelu on muuttunut vuoden 2007 kokouksesta vuoden 2019 kokoukseen.

1.2. Tutkimuksen teoriapohja

Tutkimuksen teoria- ja tutkimuskirjallisuus muodostuu kahdesta osasta. Ensinäkin puheenvuoroissa esitettyjä argumentteja liittyen ilmastonmuutoksen ja turvallisuuden yhteyteen sekä turvallisuusneuvoston rooliin ilmastotoiminnassa tulkitaan turvallisuusneuvoston ilmastotoimintaa arvioivan kirjallisuuden sekä turvallisuusneuvoston toimintaa yleisesti arvioivan kirjallisuuden avulla. Muun muassa Shirley Scott ja Roberta Andraden sekä Ken Conca, Joe Thwaites ja Goueon Lee ovat kartoitettaneen ja arvioineet turvallisuusneuvoston mahdollisia tapoja tai rooleja osallistua ilmastonmuutokseen vastaamiseen (ks. Scott 2015; Scott & Andrade 2012; (Conca, Thwaites & Lee 2017).

Toiseksi kokoukseen osallistuneiden valtioiden asemaa kansainvälisessä järjestelmässä ja niiden intressejä sekä sitä miten nämä vaikuttavat valtioiden asenteisiin ilmastokysymyksissä arvioidaan ja tulkitaan kansainvälisten suhteiden teorioiden avulla. Tässä tärkeimmäksi teoreettiseksi näkökulmaksi nousee englantilainen koulukunta. Englantilaisen koulukunnan tärkein elementti on sen kolme pääkäsitettä: valtioyhteisö, kansainvälinen yhteisö ja maailmanyhteisö. Valtioyhteisö perustuu valtioiden väliseen valtapoliittikkaan ja kansainvälisen anarkiaan. Kansainvälinen yhteisö perustuu valtioiden

jakamien intressien ja identiteettien institutionalisoimiseen. Kansainvälisen yhteisön ytimessä ovat jaettujen normien, sääntöjen ja instituutioiden luominen ja ylläpitäminen. Maailman yhteisö ylittää valtiojärjestelmän ja siirtää globaalin asetelman keskipisteeseen yksilöt, kansalaisjärjestöt ja lopulta koko globaalin populaation. (Buzan 2004, 6–7.) Barry Buzan näkee näiden käsitteiden olevan rinnakkaisia, kuvaavan kansainvälisen järjestelmän erilaisia sosiaalisia todellisuuksia ja toimintakenttiä, sekä olevan dynaamisessa suhteessa toisiinsa. Vaikka ne ovat toisistaan irrallisia elementtejä, sulautuvat ne yhteen reunoista. (Buzan 2004, 10; Navari 2013.) YK:sta ja turvallisuusneuvostosta puhuttaessa kansainvälisen yhteisön taso nousee käsitteistä tärkeimmäksi. YK:ta voidaankin pitää kansainvälisen yhteisön ilmentymänä. YK on valtioiden välisen keskustelun ja neuvottelun foorumi, jossa voidaan sopia yhteisistä pelisäännöistä. Tämän lisäksi YK:n toiminta ulottuu ihmisoikeuksien, kestävän kehityksen ja kansainvälisen oikeuden edistämiseen. Kun YK perustettiin, liikuttiin vielä valtioyhteisön tasolla ja ajateltiin ettei valtioiden ole sopivaa puuttua toistensa sisäisiin asioihin, mutta nykypäivänä YK:n toiminnassa huomioidaan yksittäisten kansalaisten näkökulmakin: jos jokin valtio ei pysty suojelemaan omia kansalaisiaan, kansainvälisen yhteisön tulisi puuttua tilanteeseen ihmisten suojelemiseksi. (YK-liitto 2021a.)

Englantilaisessa koulukunnassa kansainvälisen yhteisön käyttäytymistä ja tavoitteita voidaan tulkita kahdella eri tavalla hyödyntäen pluralismin ja solidarismin käsitteitä. Kansainvälinen yhteisö asettuu valtioyhteisön ja maailmanyhteisön väliin. Pluralismin voidaan nähdä asettuvan valtioyhteisön ja kansainvälisen yhteisön väliin, ja solidarismin asettuvan kansainvälisen yhteisön ja maailman yhteisön väliin. (Buzan 2004, 9; Murray 2016.) Pluralismi-solidarismi keskustelu viittaa pitkäkestoiseen debattiin valtiosysteemin jaettujen normien, sääntöjen ja instituutioiden todellisesta ja potentiaalisesta laajuudesta. Perinteisesti englantilaisessa koulukunnassa keskustelu liittyy lähinnä kansainväliseen oikeuteen kansainvälisen yhteisön perustana ja ihmisoikeuksiin. Buzan kuitenkin laajensi keskustelua ihmisoikeuksien ulkopuolelle. (Buzan 2004, 45–46.)

Pluralismin käsite perustuu valtiokeskeisyyteen, valtiot nähdään kansainvälisen yhteisön ensisijaisina toimijoina. Valtioiden suvereniteetti eli oikeudellinen ja poliittinen johtoasema tai etusija on tärkeässä asemassa pluralismissa. Pluralismiin kuuluu poliittisten ja kulttuuristen valtioiden välisten eroavaisuuksien suojeleminen ja edistäminen. Kansainvälinen yhteisö nähdään pluralismissa instrumentaalisenä vastapainona epäjärjestyksen uhalle.

(Buzan 2004, 46–47.) Keskeinen käytännön argumentti pluralismissa on, että valtiollinen suvereniteetti estää puuttumisen toisten valtioiden sisäisiin asioihin. Pluralismissa valtioiden yhteiselo perustuu siis valtioiden omille intresseille ja yhteisymmärrystä vaaditaan vain perusasioissa (em., 145). Puolestaan solidarismin käsite usein perustetaan maailmankansalaisuuden ajatukselle ja yksilöiden oikeudet nähdään välttämättömänä osana kansainvälistä yhteisöä. Solidarismi keskittyy jaettuihin moraalisiin normeihin ja niiden mahdollistamaan laajempaan ja osallistuvampaan kansainväliseen järjestykseen. (em., 47.) Keskeisenä käytännön argumenttina solidarismissa on, että ihmisoikeudet sekä muut vastaavat koko ihmiskuntaa koskevat ongelmat oikeuttavat valtioiden sisäisiin asioihin puuttumisen tai jopa vaativat puuttumista suvereniteettiprinssiipistä huolimatta.

Englantilaisessa koulukunnassa pluralismi ja solidarismi nähdään toistensa vastakohtina, mutta Buzan näkee, ettei näin ole vaan pluralismi ja solidarismi voivat ilmentyä samanaikaisesti. Buzan näkee pluralismi-solidarismi keskustelun ohuen ja paksun käsitteiden kautta. Pluralismin ja solidarismin voi jakaa ohueen ja paksuun liittyen jaettuihin arvoihin, sääntöihin ja instituutioihin. Buzanin mukaan solidarismi rakentuu pluralismin päälle ja vie ajatuksen yhteiselon säännöistä pluralismia pidemmälle. Solidarismin idea perustuu toimijoiden, joihin Buzan sisällyttää valtiot, intresseihin, jotka puolestaan perustuvat yhtenäisyyden ajatukselle. Tähän yhtenäisyyteen perustetaan yhteinen toiminta. Solidarismin ytimessä ovat siis yhteiset arvot ja niiden käyttö yhteisen toiminnan tukemisessa. Solidarismissa valtiot pyrkivät tietoisesti tulemaan samanlaisiksi ja näkevät samankaltaisuuden olevan arvokasta. (Buzan 2004, 139–152; Murray 2016.)

Kansainvälisen yhteisön pluralismi-solidarismi jakolinja osoittautuu hyödylliseksi tarkasteltaessa turvallisuusneuvoston ilmastokeskusteluita. Tarkastelemalla turvallisuusneuvoston ilmastokokousta englantilaisen koulukunnan pluralismi-solidarismi jaon avulla, saadaan laajempaa ymmärrystä valtioiden intresseistä ja nähdään miten valtiot näkevät kansainvälisten instituutioiden roolin ilmastonmuutoksen hallinnassa. Pluralismi-solidarismi keskustelu auttaa myös asettamaan ilmastokeskustelun laajempaan kansainväliseen keskusteluun, jonka avulla voidaan pohtia minkälainen ilmastotoiminta olisi mahdollista. Ilmastonmuutos on globaali ongelma, jonka moninaiset ja kaikkialle ulottuvat seuraukset aiheuttavat kärsimystä ja haasteita yksilöille. Ilmastonmuutokseen vastaaminen vaatiiikin solidarismia ja solidaristisia toimia.

Yhdistämällä englantilaisen koulukunnan kansainvälisten suhteiden teoria turvallisuusneuvoston toimintaa ja ilmastotoimintaa arvoivaan kirjallisuuteen luodaan tälle tutkimukselle teoriapohja. Teoriapohjan avulla kyetään tulkitsemaan ilmastokokouksessa esitettyjä puheenvuoroja ja tarkastelemaan valtioiden tarkoitusperiä ja intressejä yleisellä tasolla sekä niiden vaikutusta ilmastokeskusteluun.

1.3. Tutkimuksen lähtökohdat

Turvallisuusneuvosto on YK:n elin, jonka tärkein tehtävä on kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttäminen. Turvallisuusneuvoston vastuulla on määritellä kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta uhkaavia tekijöitä. Neuvosto tutkii rauhaa uhkaavia tilanteita tai kiistoja ja suosittelee ensisijaisesti rauhanomaisia toimia tilanteiden ja kiistojen ratkaisemiseksi. Neuvostolla kuitenkin on mahdollisuus määrätä sanktioita tai jopa voimankäyttöä rauhan ja turvallisuuden säilyttämiseksi. Turvallisuusneuvostossa tehdyt päätökset sitovat kaikkia jäsenmaita. (UNSC 2021c.)

Turvallisuusneuvoston muodostaa kymmenen kaksivuotiskausittain vaihtuvaa ja viisi pysyvää jäsenmaata. Pysyvät jäsenmaat ovat Kiina, Yhdysvallat, Ranska, Yhdistynyt kuningaskunta ja Venäjä. Vuoden 2019 ilmastokokouksen aikana neuvoston muut jäsenmaat olivat Belgia, Norsunluurannikko, Päiväntasaajan Guinea, Saksa, Indonesia, Kuwait, Peru, Puola, Etelä-Afrikka sekä puheenjohtaja Dominikaaninen tasavalta. Jokaisella neuvoston jäsenmaalla on yksi ääni ja päätöksiä varten tarvitaan vähintään yhdeksän ääntä. Neuvoston pysyvillä jäsenmailla on veto-oikeus eli mahdollisuus estää päätöksiä hyväksyntä. Jos yksikin pysyvä jäsenmaa äänestää päätöslauselmaa vastaan ei sitä voida hyväksyä. (YK-liitto 2021b.)

Turvallisuusneuvoston määritellesä mitkä asiat tai ilmiöt uhkaavat rauhaa ja turvallisuutta määrittelee se samalla turvallisuudenkäsitteen. Viimevuosina neuvosto on omaksunut yhä laajenevan tulkinnan turvallisuudesta (Scott & Andrade 2012). Neuvosto on liikkunut perinteisestä valtioiden turvallisuuteen keskittyvästä määritelmästä kohti humanitääristä turvallisuuden määritelmää, jossa yksilöt ja yksilöiden yhteinen hyvinvointi on turvallisuuden keskiössä. Laajentamalla turvallisuuden määritelmää turvallisuusneuvosto voi samalla laajentaa toimintavaltuuksiaan ja kasvattaa auktoriteettiaan kansainvälisellä

areenalla, mikä tendenssimäisesti lisää solidaristisia piirteitä kansainvälisessä järjestelmässä.

Ilmastokokouksia turvallisuusneuvostossa on järjestetty vuodesta 2007 lähtien. Vuonna 2007 turvallisuusneuvostossa keskusteltiin ilmastonmuutoksesta ensimmäisen kerran Yhdistyneen kuningaskunnan aloitteesta. Kokouksessa oli tarkoitus keskustella energian, ilmaston ja turvallisuuden välisistä yhteyksistä, mutta sen sijaan kokouksessa päädyttiin väittelemään siitä, onko turvallisuusneuvosto oikea foorumi käsitellä ilmastonmuutosta. Seuraavan kerran ilmastonmuutoksesta keskusteltiin neuvostossa vuonna 2011 Saksan aloitteesta. Kokouksen päätteeksi neuvosto hyväksyi presidentinlausuman eli ei-sitovan päätöslauselman, jonka mukaan ilmastonmuutos voi ajan mittaan pahentaa jo olemassa olevia kansainvälistä turvallisuutta uhkaavia tekijöitä. Vuosina 2013, 2015 ja 2017 Yhdistynyt kuningaskunta, Pakistan, Espanja, Malesia ja Italia järjestivät Arria-kokouksia ilmastonlämpenemisen vaikutuksesta turvallisuuteen. Vuonna 2018 turvallisuusneuvostossa keskusteltiin alankomaiden aloitteesta ilmastonmuutoksen riskeistä Tšad järven alueella. Vuonna 2018 ilmastonmuutoksesta keskusteltiin neuvostossa toisenkin kerran. Ruotsin aloitteesta järjestetyssä kokouksessa keskusteltiin neuvoston ilmastotoiminnan kehityksestä ja tulevaisuuden tarpeista. (Climate Security Expert Network 2021.)

Suojeluvastuuperiaatteen tarkoitus on lopettaa väkivallan ja sarron pahimmat muodot ja suojella kansoja kansanmurhilta, sotarikoksilta, etnisiltä puhdistuksilta ja ihmisyyttä vastaan tehdyiltä rikoksilta. Suojeluvastuu muodostuu kolmesta pilarista: jokaisella valtiolla on vastuu suojella kansalaisiaan yllä luetuilta rikoksilta; kansainvälinen yhteisö on vastuussa kannustaa ja auttaa valtioita toteuttamaan vastuunsa; jos valtio epäonnistuu suojelemaan kansalaisiaan, on kansainvälisen yhteisön oltava valmis ryhtymään tarvittaviin toimiin. (Globalr2p 2021.) Suojeluvastuuperiaate antaa siis kansainväliselle yhteisölle mahdollisuuden ohittaa valtioiden suvereniteetti. Turvallisuusneuvostoa voidaan pitää suojeluvastuun päävalvojana tai toimeenpanijana. Yksikään neuvoston jäsenmaa ei ole vaatinut suojeluvastuun liittämistä ilmastoriskeihin, mutta pienet kehittyvät saarivaltiot ovat nostaneet sen mahdollisuuden esiin (Conca, Thwaites & Lee 2017). Suojeluvastuuperiaatteen liittäminen ilmastonmuutokseen tarkoittaisi periaatteen uudelleen määrittämistä esimerkiksi liikkumalla reaktiivisuudesta kohti ennaltaehkäisevää toimintaa.

Pariisin sopimus on vuonna 2015 hyväksytty kansainvälinen ilmastopöpmus. Sopimus astui voimaan vuonna 2016 ja sen tavoitteena on rajoittaa globaali lämpeneminen 1.5 celsius asteeseen. Pariisin sopimusta pidetään multilateraalisen ilmastotoiminnan maamerkinä, sillä ensimmäistä kertaa sitova sopimus tuo kaikki kansat yhteen tekemään kunnianhimoista ilmastotyötä. Pariisin sopimus toimii viiden vuoden sykleissä ja vuoteen 2020 mennessä valtioiden tuli jättää kansalliset ilmastosuunnitelmansa. (UNFCCC 2021.)

2. PUHEENVUOROJEN ANALYYSI

Tämä luku koostuu neljästä alaluvusta eli neljästä ryhmästä, joihin puheenvuorot on jaoteltu. Ryhmät ovat Eurooppa, pienet kehittyvät saarivaltiot, muut kehittyvät maat ja suurvallat. Puheenvuorojen jaottelu perustuu siihen että, ilmastonmuutos vaikuttaa tiettyihin alueisiin eri tavalla kuin toisiin, johtuen esimerkiksi maantieteellisistä ja kehityksellisistä seikoista. Näiden alueellisten erojen ja ilmastonmuutoksen erilaisten vaikutusten perusteella voidaan tehdä oletta, että puheenvuorotkin ovat erilaisia alueiden välillä.

Ensimmäisessä luvussa tarkastellaan Euroopan valtioiden puheenvuoroja. Euroopan valtiot muodostavat luonnollisesti yhtenäisen kokonaisuuden suurimman osan valtioista kuuluessa Euroopan unioniin ja ollessa muutenkin hyvin yhtenäinen ryhmä.

Toisessa luvussa tarkastellaan pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroja. Saarivaltioiden puheenvuorot on mielekästä käsitellä muista kehittyvistä maista erillisenä ryhmänä, sillä nämä valtiot kohtaavat erilaisia haasteita ilmastonmuutoksesta kuin muut valtiot, mikä on myös näkynyt ryhmän puheenvuoroissa aikaisemmissa turvallisuusneuvoston kokouksissa.

Kolmannessa luvussa tarkastellaan kehittyvien G77-ryhmään kuuluvien valtioiden puheenvuoroja. G77 on kehitysmaiden yhteinen neuvotteluryhmä, johon kuuluu 131 kehitysmaata Aasiasta, Afrikasta ja Latinalaisesta Amerikasta (Ympäristöministeriö 2015). Ilmastoneuvotteluissa G77-ryhmä esiintyy yleensä yhdessä Kiinan kanssa ja pyrkii yhtenäistämään neuvottelukantansa vaikutusvallan ja kantojen painoarvon lisäämiseksi, mutta on useissa asioissa jakaantunut alaryhmiin kuten pienten saarivaltioiden ryhmään ja vähiten kehittyneiden maiden ryhmään (Ympäristöministeriö 2015). Tässä tutkimuksessa kehittyvien maiden ryhmään lasketaan kuuluvaksi kaikki G77-ryhmän valtiot pois lukien pienet kehittyvät saarivaltiot ja Kiina.

Viimeisessä luvussa tarkastelun kohteena ovat suurvaltojen eli Yhdysvaltojen, Venäjän sekä Kiinan puheenvuorot. Kiinan puheenvuoro on mielekkäämpää käsitellä yhdessä suurvaltojen kanssa kuin kehittyvien maiden kanssa, koska Kiina on viime vuosina esitellyt kunnianhimoisia ilmastotavoitteita ja alkanut irtaantua kehittyvien maiden ryhmästä.

2.1. Euroopan valtiot

Euroopan valtiot ovat turvallisuusneuvoston ilmastokeskusteluiden historian alusta asti kannattaneet ilmastomuutoksen käsittelemistä turvallisuusneuvostossa. Ensimmäisen kerran turvallisuusneuvostossa käsiteltiin ilmastomuutosta Yhdistyneen kuningaskunnan aloitteesta vuonna 2007. Ensimmäisessä ilmastokokouksessa Euroopan valtiot määrittivät ilmastomuutoksen kansainväliseksi turvallisuushaksi ja argumentoivat sen olevan konfliktien alkulähde (Karjalainen 2017, 29, 33). Eurooppalaisten valtioiden aloitteesta neuvostossa on pidetty muitakin ilmastokokouksia vuoden 2007 jälkeen muun muassa Saksan aloitteesta.

2.1.1. Ilmastomuutos on kansainvälinen turvallisuushaka

Vuoden 2019 Ilmastokokouksessa Euroopan valtioiden edustajat argumentoivat puheenvuoroissaan ilmastomuutoksen olevan kansainvälinen turvallisuushaka. Alla esitetyssä sitaatissa Espanjan edustaja Santos Maraver esittää, että ilmastomuutoksella on vakavia seurauksia perustaen väitteensä tieteellisiin todisteisiin.

Scientific evidence warns us repeatedly, most recently in the latest report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, of the intolerable effects that rising temperatures will have in the form of uncontrollable natural disasters, persistent droughts, irreparable destruction of natural habitats and rises in sea level that many cannot bear. (UNSC 2019, 44. Santos Maraver, Espanja.)

Sitaatissa viitataan *Intergovernmental Panel on Climate Change* (IPCC) raporttiin. IPCC on organisaatio, jonka tarkoituksena on tarjota valtioiden hallituksille tieteellistä tietoa, jota ne voivat käyttää ilmastopoliittikkonsa kehittämiseen. IPCC:n raportit ovat avainasemassa kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa. (IPCC 2020.) James Martinin mukaan tieteellisen tiedon esittelemistä tarvitaan monissa virallisissa puheissa ja kun tietoa esitellään ikään kuin objektiivisena kuvauksena, yleisö voi pitää esiteltyä tietoa totena ja hyväksyä puhujan esittämät argumentit (Martin 2014, 67). Puheenvuorossaan Santos Maraver viittaa ilmastomuutoksen suoriin vaikutuksiin muun muassa luonnon katastrofeihin ja vedenpinnan nousuun. Espanja onkin yksi niistä eteläisen Euroopan maista, jotka ovat haavoittuvaisia ilmastomuutoksen suorille uhille. Esimerkiksi meren pinnan nouseminen vain yhdellä metrillä todennäköisesti vaikuttaa maailman jokaisen rannikko kaupungin infrastruktuuriin ja talouteen (Kimble 2009, 142).

Espanjan edustaja Santos Maraver perustaa argumenttinsa ilmastonmuutoksen vakavuudesta rationaalisuuteen ja logiikkaan, joiden avulla hän pyrkii vakuuttamaan yleisön. Aristoteleen retoriikan käsitteistöä mukaillen Santos Maraver perustaa argumentointinsa *logokseen*. Poliitikassa, jossa kiistellään policy -vaihtoehtoista ja jossa ideologiat ja periaatteet ovat vakuuttelun, hyökkäysten ja puolustusten kohteena, järkeen vetoamisen voidaan sanoa olevan tärkein argumentoinnin ulottuvuus (Martin 2014, 58-59). Santos Maraver vahvistaa argumenttiaan ilmastonmuutoksen vakavista seurauksista harkituilla sanavalinnoilla. Tietyt sanat herättävät kuulijoissa tietynlaisia tunteita (Martin 2014, 64). Adjektiivien kuten *intolerable*, *uncontrollable* ja *irreparable* käyttö herättävät kuulijassa huolta ja mahdollisesti jopa pelkoa. Yleisön tunteisiin vetoamisen avulla ilmastonmuutoksen vakavuus ja turvallisuusvaikutukset tulevat helpommin hyväksyttäviksi, koska tiettyjen tunteiden luominen kuulijassa voi edesauttaa saamaan hyväksyntä erityisesti äärimmäisille toiminta vaihtoehtoille (Martin 2014, 64).

Koska suurin osa pohjoisemmista Euroopan maista ei muun muassa maantieteellisten tekijöiden takia kohtaa ilmastonmuutoksesta aiheutuvia vakavia suoria uhkia, perustelevat ne ilmastonmuutoksen vakavuutta epäsuorilla uhilla sekä muihin alueisiin kohdistuvilla uhilla. Esimerkiksi Saksan puheenvuorossa maan edustaja Maas esittelee tapauksia, joissa ilmastonmuutoksen seuraukset ovat aiheuttaneet turvallisuusongelmia.

In the Sahel, there is an increasing number of conflicts because of the lack of water and land for farming. As Lake Chad shrinks, the livelihoods of entire populations are disappearing — the perfect breeding ground for extremism and terrorism. In Iraq, water scarcity is undermining the prospects for lasting peace. In Afghanistan and Yemen, water tables have fallen dramatically. We still remember the forest fires that raged in California, and rising sea levels and hurricanes threaten the very existence of a number of island States, including in your region, Mr. President. (UNSC 2019, 12. Maas, Saksa.)

Maas luettelee puheenvuorossaan alueita, joissa ilmastonmuutos on jo aiheuttanut ongelmia. Hän mainitsee puheenvuorossaan muun muassa Sahelin alueen vesipulan, Kalifornian metsäpalot ja saarivaltioita uhkaavan merenpinnan nousun. Shirley Scott ja Roberta Andrade (2012) kirjoittavat ilmastonmuutoksen seurausten aiheuttavan kitkaa jo valmiiksi hauraille ja epävakaille alueille sekä kiristävän olemassa olevia jännitteitä entisestään aiheuttaen esimerkiksi muuttoliikkeitä ja jopa aseellisia konflikteja. Monissa kokouksen puheenvuoroissa Tšad järven ja Sahelin alueet nostetaankin esimerkeiksi ja todisteiksi ilmastonmuutoksen ja konfliktien yhteydestä. Tosiasissa, empiirisesti ilmastonmuutoksen,

konfliktien ja turvallisuuden välistä yhteyttä ei olla pystytty tutkimuksissa todistamaan ja linkki ilmastonmuutoksen ja konfliktien välillä on lähinnä hypoteettinen (Scheffran & Battaglini 2011). Jon Barnett ja Neil Adger (2007) kuitenkin toteavat, että jotkin paikallisesti tehdyt tutkimukset osoittavat, että tietyissä olosuhteissa ja tietyillä alueilla ilmastonmuutos voi johtaa inhimilliseen turvattomuuteen ja näin myös väkivaltaisiin konflikteihin. Kiistanalaiseksi kuitenkin siis jää, voiko tällä perusteella tehdä olettan, että ilmastonmuutoksesta aina seuraa turvallisuusongelmia. Euroopan valtioille on tärkeää tuoda esiin mahdollisuus yhteyden olemassaoloon. Vaikka turvallisuusneuvoston kokouksessa mikään valtio ei kiistä ilmastonmuutoksen olemassaoloa ja ilmastonmuutosta pidetään yleisesti ja yhä lisääntyvästi aikamme suurimpana haasteena, on Euroopan maille tärkeää todistaa sen seurausten vakavuus ja turvallisuusvaikutukset, jotta se hyväksyttäisiin uhaksi kansainväliselle turvallisuudelle ja sen käsittelylle neuvostossa saataisiin legitimitetti.

Kuten Espanjan puheenvuorossa myös Saksan puheenvuorossa nojataan pääasiassa rationaaliseen argumentointiin. Esimerkkitapauksia esittelemällä Saksan edustaja pyrkii saamaan hyväksynnän ilmastonmuutoksen negatiivisille turvallisuusvaikutuksille eli retoriikan termejä käyttäen pmisselle. Rationaalinen argumentointi sisältää proseduureja, joiden avulla puolustetaan haluttua johtopäätöstä muodostamalla loogisia yhteyksiä johtopäätöksen ja pmissien välille. Jotta johtopäätös hyväksyttäisiin, on yleisön hyväksyttävä myös esitetyt pmissit. (Martin 2014, 58–59.) Yllä esitetyissä sitaateissa sekä Espanjan että Saksan edustajat pyrkivätkin saamaan esittämilleen pmisselle hyväksynnän. Sitaaateista nähdään maiden perustavan argumentointinsa induktiiviseen päättelyyn, jossa johtopäätös perustetaan tiettyyn tapaukseen tai empiirisiin todisteisiin (em., 60–61). Yleistetysti Euroopan maiden argumentoinnin voidaankin nähdä seuraavan seuraavaa kaavaa:

Pää pmissi: Ilmastonmuutoksella on vakavia seurauksia.

Sivu pmissi: Ilmastonmuutoksen seurauksilla on vaikutuksia turvallisuuteen.

Johtopäätös: Ilmastonmuutos on turvallisuusuhka.

Määrittelemällä ilmastonmuutoksen kansainväliseksi turvallisuusuhaksi Euroopan maat pyrkivät saamaan legitimitetin ilmastonmuutoksen käsittelylle turvallisuusneuvostossa. Puheenvuoroissa eri tavat yhdistää ilmastonmuutos ja turvallisuus heijastavat sitä, millainen vastaus ilmastonmuutokseen halutaan tai minkä toimijoiden siihen halutaan vastaavan. Euroopan maat pyrkivätkin edistämään nykyistä vahvempaa kansainvälistä vastausta

ilmastonmuutokseen tuomalla se säännölliseksi ja vakiintuneeksi osaksi turvallisuusneuvoston kokouksia. Euroopan maat käyttävätkin yhtenäistä diskurssia puheenvuoroissaan tavoitteensa saavuttamiseksi. Diskurssit ovat merkityssysteemejä, jotka merkityksellistävät maailmaa, sen prosesseja ja suhteita eri tavoin. Diskurssit voivat olla rinnakkaisia tai kilpailevia. Jotkin diskurssit voivat saada tukevamman jalansijan ja niistä saattaa muodostua yleisesti jaettuun ja itsestään selvinä pidettäviä totuuksia, jotka vaientavat vaihtoehtoisia totuuksia. (Jokinen, Juhila & Suoninen 2016.) Turvallisuusneuvoston kokouksessa valtiot pyrkivät nostamaan tietyt diskurssit eli tietyt 'todellisuudet' muiden yläpuolelle. Tiettyjen diskurssien käyttöönnotolla valtiot pyrkivät legitimoimaan tiettyjä käytänteitä ja niihin liittyviä toimijoita, ja marginalisoimaan muita (McDonald 2013).

Matt McDonald (2013) on kartoittanut ilmastonmuutoksen eri käsitteellistämisen tapoja ja luonut niiden pohjalta ilmastoturvallisuusdiskursseja. McDonaldin kartoituksen avulla voidaan määritellä turvallisuusneuvoston ilmastokokouksessa esiintyviä diskursseja. Euroopan maiden puheenvuoroissa esiintyy McDonaldin ilmastonmuutos uhkana kansainväliselle turvallisuudelle -diskurssi. Diskurssi näkyy esimerkiksi seuraavassa Ranskan puheenvuorosta otetusta sitaatista.

The consequences of climate change on security [are] considerable. The impacts of climate disasters on humanitarian aspects, on food and health security, and more generally on the economic, demographic and social balances of a human community can be such that they contribute to domestic crises, which in turn may lead to regional and international crises or exacerbate existing conflicts. [...] Risks know no borders. We therefore share the responsibility of managing them collectively. The Paris Agreement on Climate Change shows us the way[.] (UNSC 2019, 19. Gueguen, Ranska.)

Ranskan edustaja Gueguen argumentoi puheenvuorossaan, että ilmastonmuutoksella on moninaisia humanitaarisia vaikutuksia, mitkä voivat johtaa alueellisiin ja kansainvälisiin kriiseihin tai pahentaa olemassa olevia konflikteja. Gueguen argumentoi, että ilmastonmuutos luo uhkaa sekä ihmisille että valtiolle ja että sillä voi olla myös vaikutusta kansainväliseen järjestelmään. Ilmastonmuutos uhkana kansainväliselle turvallisuudelle -diskurssissa ilmastonmuutoksen nähdään aiheuttavan uhkaa sekä ihmisille että valtioille. Diskurssissa keskeistä on kansainvälisen järjestyksen säilyttäminen, kun ilmastonmuutos uhkaa sen vakautta. Diskurssissa kansainväliset organisaatiot nähdään pääasiallisina turvallisuuden takaajina, joten diskurssissa korostetaan yhteistyön lisäämistä kansainvälisessä ilmastotoiminnassa. (McDonald 2013.) Ilmastonmuutos uhkana

kansainväliselle turvallisuudelle -diskurssissa liikutaan kansainvälisen yhteisön tasolla, jossa nähdään solidaristisia piirteitä. Kansainvälisen yhteistyön ja yksilöiden turvallisuuden korostaminen sekä turvallisuusneuvoston toiminnan laajentaminen ovat solidaristisia. Euroopan maat näkevätkin kansainvälisen yhteisön solidaristisena ilmastotoimintaan liittyen.

Puhuessaan kansainvälisestä yhteistyöstä Ranskan edustaja Gueguen mainitsee Pariisin sopimuksen ja sen roolin suunnannäyttäjänä ilmastonmuutokseen vastaamisessa. Pariisin sopimus on *United Nations Framework Convention on Climate Change* (UNFCCC) alainen sopimus ja sen tarkoituksena on pitää tämän vuosisadan globaali keskilämpötilan nousu mahdollisimman lähellä 1,5 celsiusastetta esiteollisen tason yläpuolella. UNFCCC on YK:n alainen kokonaisuus, jonka tarkoitus on tukea ilmastonmuutoksen uhkaan vastaamista globaalilla tasolla. (UNFCCC 2020.) Nykypäivänä multilateraalisesopimukset, kuten Pariisin sopimus ovat pääväyliä vastata ilmastonmuutokseen kansainvälisellä tasolla. (Scott & Andrade 2012). Euroopan valtiot korostavatkin puheenvuoroissaan näiden sopimusten merkitystä. Scott ja Andrade (2012) kuitenkin toteavat, että multilateraaliset sopimukset ovat aina kompromisseja ja ikään kuin kansainvälisen toiminnan minimi. Näissä sopimuksissa vaaditut toimet eivät vastaa tarvittua toiminnan tasoa eli ne eivät yksin ole riittävä vastaus ilmastonmuutokseen. Valtiot voivat myös kieltäytyä ratifioimasta sopimuksia tai ratifioivat valtiot eivät välttämättä noudata niitä täydellisesti, jolloin sopimuksen tavoitteet eivät toteudu. (Scott & Andrade 2012.)

Ylhäältä katsottuna Euroopan valtiot näyttävät käyttävän yhtenäistä diskurssia ja korostavan solidaristista kansainvälistä yhteisöä ilmastodebatissa. Merkittävän poikkeuksen Euroopan yhtenäiseen linjaan tekee kuitenkin Unkari, joka näkee kansainvälisen turvallisuuden liittyvän nimenomaan kansallisten valtioiden turvallisuuteen ja näkee kansainvälisen yhteisön enemmän pluralistisena.

Unfortunately, it has been demonstrated over the past years that migration poses an enormous security threat to the countries of origin, transit and destination. In Europe we have been faced with the security challenges associated with migration over the past couple of years. (UNSC 2019, 26. Szijjártó, Unkari.)

Unkarin edustaja Szijjártó argumentoi puheenvuorossaan, että ilmastonmuutoksen turvallisuusvaikutuksista haitallisinta on siitä seuraava ihmisten muuttoliike. Szijjártó esittää

yllä sitaatissa, että muuttoliikkeestä seuraa valtavaa uhkaa lähde-, kauttakulku- ja kohdemaiden turvallisuudelle, ja että ihmisten liikkuvuudesta seuraavat turvallisuushaasteet ovat jo nyt näkyvissä Euroopassa. Ilmastoperäisen muuttoliikkeen on arvioitu kasvavan ympäristön pilaantumisen ja äärimmäisten sääilmiöiden seurauksena tai epäsuorien seurausten, kuten konfliktien myötä (Scheffran & Battaglini 2011). McDonaldirin (2013) kartoitusta seuraten Unkari, poiketen muusta Euroopasta, käsitteellistää ilmastonmuutosta kansallisen turvallisuuden termein: Unkari näkee ilmastonmuutoksen uhkaavan kansallisia valtioita ja niiden suvereniteettia. Szijjártó painottaa puheenvuorossaan, että jokaisella maalla tulisi olla oikeus päättää haluavatko ne olla osana muuttoliikehdintää. Hän sanoo myös, että valtioiden rajojen suojeleminen ja kansallisten oikeuksien kunnioittaminen ovat tärkeimmät tekijät turvallisuuden takaamiseksi tulevaisuudessa. McDonaldirin (2013) mukaan ilmastonmuutoksen käsitteellistäminen kansalliseksi turvallisuushaksi saattaa ruokkia kieroutuneita menettelytapoja ilmastonmuutokseen liittyen. Keskittyminen ilmastonmuutoksen kansallisiin turvallisuus vaikutuksiin edistää ajatusta, jossa ilmastonmuutos nähdään uhkana, mikä esimerkiksi heikentää kansallista ”elämäntapaa”. Ihmiset, jotka joutuvat kodittomiksi ilmastonmuutoksen seurauksena nähdään uhkana valtion turvallisuudelle ja joltain miltä pitää suojautua eikä autettavina ja turvattavina ihmisinä. (McDonald 2013.) Hallitukset toki kohtaisivat valtavia haasteita, jos niiden olisi hoidettava ilmastonmuutoksesta seuraavaa äkillistä, odottamatonta ja laajamittaista muuttoliikettä, mikä voisi olla liikaa jopa kehittyneiden maiden hallintokapasiteetille (Scheffran & Battaglini 2011). Unkarin hallituksella on avoimen maahanmuutto vastainen linja. Esimerkiksi vuonna 2018 Unkari muutti perustuslakiaan tiukentaakseen maan turvapaikkasääntöjä (Kakko 2018). Maan ulkoministeri Szijjártó antoi Helsingin Sanomille haastattelun kesällä 2019, jossa hän sanoi, että 400 000 laitonta maahanmuuttajaa kulki Unkarin läpi eivätkä he kunnioittaneet Unkarin sääntöjä, kulttuuria tai käytössääntöjä. Samassa haastattelussa hän sanoi myös kannattavansa EU:n yhteistä maahanmuuttolinjaa, mikä olisi, että maahanmuuttajia ei päästetä Eurooppaan. (Vainio 2019.) Unkarin turvallisuusneuvostossa antaman puheenvuoron voikin tulkita maan omien agendojen edistämiseksi. Ilmastonmuutoksen varjolla Unkari pystyy edistämään kriittisiä näkemyksiään maahanmuutosta ikään kuin hyväksyttävällä tavalla, esittäessään ilmastonmuutoksen seurauksena syntyvän muuttoliikettä, joista aiheutuu merkittävää turvallisuushakaa.

2.1.2. Eurooppa moraalisen toimijana – kansainvälinen yhteistyö

Euroopan maat siis argumentoivat ilmastonmuutoksen olevan kansainvälinen turvallisuusuhka ja haluavat tuoda sen osaksi turvallisuusneuvoston toimintaa.

Euroopan puheenvuoroissa esitetäänkin erilaisia rooleja, joita neuvosto voisi ottaa sekä toimia, joihin neuvosto voisi tai sen tulisi tehdä ilmastonmuutokseen vastaamiseksi. Euroopan maat tuovat puheenvuoroissaan ilmastonmuutoksen ja konfliktien yhteyden useasti esiin ja näin myös puheenvuoroissa ehdotetut toimet liittyvät konflikteihin. Euroopan puheenvuoroissa esitetään, että turvallisuusneuvoston tulisi huomioida ilmastonmuutos vahvemmin ja eksplisiittisesti konflikteihin liittyvässä toiminnassa.

Although there are other United Nations organs with the competence to address climate change, including the Economic and Social Council and the General Assembly, it is essential that the Council engage to address the international and transnational threat that climate change poses to peace and security. One cannot fully address the root causes of conflict or take on the mantle of prevention emphasized by the Secretary General without acknowledging our changing climate. (UNSC 2019, 34–35. Wenaweser, Liechtenstein.)

Liechtensteinin edustaja Wenaweser argumentoi, että turvallisuusneuvoston tulee osallistua ilmastonmuutoksen aiheuttamien kansainvälisten ja alueellisten uhkien käsittelyyn. Wenaweser jatkaa argumentointiaan sanomalla, että konfliktien juurisyiden ymmärtäminen ja ennaltaehkäisy ei onnistu, jos ilmastonmuutosta ei oteta huomioon. Liechtensteinin edustaja kuten muidenkin Euroopan maiden edustajat, argumentoi siis, että ilmastonmuutoksen osuus on otettava huomioon konfliktien hallinnassa ja ehkäisyssä. Ilmastonmuutos tulisi siis huomioida vähintäänkin turvallisuusneuvoston jo olemassa olevissa operaatioissa. Shirley Scott (2015) on kirjoittanut aiheesta hahmotellessaan rooleja, joita turvallisuusneuvosto voisi ottaa tai on jo ottanut ilmastonmuutokseen vastaamisessa. Scottin mukaan turvallisuusneuvosto on pääasiassa vastannut ilmastonmuutoksen aiheuttamiin ongelmiin implisiittisesti, vastaamalla uhkiin joihin ilmastonmuutos on vaikuttanut kuitenkin mainitsematta tätä yhteyttä. Esimerkkinä tästä Scott esittää YK:n operaation Darfurissa, jossa ilmastonmuutos voidaan nähdä yhtenä sodan taustatekijänä. (Scott 2015.) Myös Kjellén ja Wallensten (2012, 689) sanovat, että kyseinen operaatio saattoi hyötyä ilmastotuntemuksen sisällyttämisestä konfliktin jälkeiseen uudelleenrakentamiseen. Turvallisuusneuvoston kokouksen puheenvuoroista voidaan tulkita Euroopan maiden haluavan neuvoston huomioivan ilmastonmuutoksen vaikutuksen konflikteissa ja YK:n operaatioissa aikaisempaa eksplisiittisemmin. Ken Conca, Joe

Thwaites ja Gouen Lee (2017) esittävät turvallisuusneuvoston ilmastoerooleja tutkivassa artikkelissaan kritiikkiä neuvoston ilmastotoimia kohtaan. Artikkelissa todetaan, että ilmastonmuutoksen huomioimiselle YK:n olemassa olevissa operaatioissa on sekä yleistä kannatusta että legitimitettä, mutta ongelmalliseksi asian tekee turvallisuusneuvoston heikko tiedonjakaminen. Turvallisuusneuvosto ei sovellu kovin hyvin tietojen käsittelyyn tai integrointiin eikä YK:n järjestelmäkään pysty varmistamaan, että asiaankuuluvat tahot vastaanottavat ja jakavat tietoja koordinoitusti ja oikea-aikaisesti. (Conca, Thwaites & Gouen 2017.)

Euroopan valtioiden puheenvuoroissa konflikteihin liittyvän toiminnan rinnalla esiin nostetaan YK:n sisäisen tiedonvälityksen parantaminen. Ranskan puheenvuorossa maan edustaja Gueguen sanoo, että ilmastonmuutoksen aiheuttama uhka kansainväliselle turvallisuudelle tulee asettaa konfliktien ehkäisyn keskiöön.

The first proposal aims to provide us with a tool for collective analysis and early warning of the impacts of climate change on global peace and security. Data and analysis tools exist, but they are scattered in think tanks, among States and even within the United Nations among its various agencies. We must bring them together in a central place and give them a voice. (UNSC 2019, 19. Gueguen, Ranska.)

Ranskan edustaja jatkaa puheenvuoroaan sanomalla, että ilmastonmuutoksen uhan huomioimisen tarkoituksena on tarjota kollektiivisen analyysin työkaluja sekä varoituksen ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Gueguen huomauttaa sitaatissa, että dataa ja analyysin välineitä on jo olemassa, mutta ne ovat hajanaisia ja ne onkin koottava yhteen ja ylipäätään huomioitava paremmin. Monissa Euroopan puheenvuoroissa tuodaan esiin *early warning* eli ennakkovaroituksen merkitys. Viime vuosikymmenien aikana ympäristötekijöitä onkin haluttu integroida paremmin näihin ennakkovaroitusjärjestelmiin (Conca, Thwaites & Gouen 2017). Ennakkovaroitus on sopeuttamiseen liittyvä toimenpide, jossa integroidut viestintäjärjestelmät auttavat yhteisöjä valmistautumaan vaarallisiin ilmastoon liittyviin tapahtumiin (UN 2021a). Conca, Thwaites ja Gouen (2017) kuitenkin osoittavat tutkimuksessaan, että ennakkovaroituksen idea on toistaiseksi vielä ongelmallinen. Esimerkiksi käsitteellisesti ei ole olemassa tieteellistä yksimielisyyttä siitä, kuinka ilmastonmuutoksen seuraukset lisäävät konfliktien riskiä. Ilmaston analyysin yhdistäminen nykyisiin konfliktin ennakkovaroitusjärjestelmiin vaatii siis vielä paljon työtä (Conca, Thwaites & Gouen 2017).

Sen lisäksi, että Euroopan maat haluavat tuoda ilmastonmuutoksen vahvemmin osaksi konfliktien hallintaa ja ehkäisyä, maat nostavat puheenvuoroissaan esiin teollistuneiden maiden vastuun auttaa heikompia ilmastonmuutoksen vaikutuksista kärsiviä maita. Esimerkiksi Yhdistyneen kuningaskunnan edustaja Ahmad argumentoi, että kehittyneillä mailla on moraalinen pakote auttaa niitä, joihin ilmastonmuutoksen seuraukset vaikuttavat pahiten.

Our Prime Minister, Mrs. May, has said that there is a clear moral imperative for developed economies to help those that stand to lose most from the consequences of man-made climate change. (UNSC 2019, 14, Ahmad, UK.)

Sitaatissa Yhdistyneen kuningaskunnan edustaja korostaa ihmisten vaikutusta ilmastonmuutokseen lisäämällä sanan 'ilmastonmuutos' eteen ilmasisun 'ihmisten luoma'. Yhdistyneen kuningaskunnan tavoin myös muut Euroopan valtiot argumentoivat teollistuneilla mailla olevan moraalinen vastuu vastata ilmastonmuutokseen ja auttaa heikompia ilmastonmuutoksen vaikutuksista kärsiviä maita ja alueita. Teollistuneet maat ovat suurimpia päästöjen tuottajia, joten niillä voidaan nähdä olevan myös erityinen vastuu vastata ilmastonmuutokseen, kun puolestaan kehittyvät ja köyhät valtiot saastuttavat vähiten, mutta siitä huolimatta kärsivät saastuttamisen vaikutuksista eniten. Teollistuneilla ja rikkailla valtioilla on myös paremmat mahdollisuudet pitää päästöt ja niin myös ilmastonmuutoksen riskit aisoissa. (Scheffran & Battaglini 2011.)

Eurooppaa voidaan pitää niin sanottuna moraalisen toimijana kansainvälisissä suhteissa. Ilmastodebateissa Eurooppa usein korostaa kansainvälisen yhteisön moraalista vastuuta sekä normatiivista luonnetta. Moraalisen aseman omaksuminen ja normatiivisten sääntöjen edistäminen on pienvalloille tyypillistä käyttäytymistä. Euroopan Unionia (EU) voidaankin yleisesti pitää strategisena toimijana pienvaltana ja pienvaltana EU toimii myös ilmastokeskusteluissa. EU pyrkii kansainvälistämään ongelmia uskoen saavansa enemmän vaikutusvaltaa toimiessaan ryhmänä. EU usein osoittaaakin suurta kannatusta kansainvälisille organisaatioille. Pienvallat hyötyvät kansainvälisistä instituutioista eniten ja pyrkivät aina ottamaan policyihinsä mukaan muitakin toimijoita. (Toje 2011).

Kuten ylempänä jo todettu Eurooppa edustaa solidaristista näkemystä kansainvälisen yhteisön ilmastotoiminnassa. Euroopan puheenvuoroissa korostuu kansainvälisen yhteisön

yhteinen vastuu ilmastonmuutokseen vastaamisessa ja kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen. Euroopan maat korostavat myös kansainvälisintä instituutioiden merkitystä ja haluavat vahvistaa turvallisuusneuvoston asemaa kansainvälisen turvallisuuden takaajana. Solidarismissa nähdään olevan tietty normeihin ja arvoihin liittyvä taso, jonka kaikkien kansainvälisen yhteisön jäsenien tulee saavuttaa. Ilmastotoiminnassa tämä taso on esimerkiksi multilateraaliset sopimukset. Ne, jotka eivät saavuta tasoa ovat pahoja ja niitä tulisi rangaista.

2.2. Pienet kehittyvät saarivaltiot

Pienet kehittyvät saarivaltiot eroavat muista kehittyvistä valtioista kahdella tavalla. Ensimmäinen maantieteellisten seikkojen takia pienet saarivaltiot kohtaavat erilaisia haasteita ilmastonmuutoksesta kuin muut kehittyvät maat. Toiseksi ja näistä erilaisista haasteista johtuen pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuorot turvallisuusneuvoston kokouksessa eroavat muista kehittyvistä maista. Saarivaltioiden puheenvuoroja onkin mielekästä tarkastella omana muista kehittyvistä maista irrallisena ryhmänä.

Pienet kehittyvät saarivaltiot ovat erityisen alttiita ilmastonmuutoksen vaikutuksille ja jo turvallisuusneuvoston ensimmäisessä ilmastokokouksessa vuonna 2007 saarivaltiot kannattivat äänekkäimmin ilmastonmuutoksen viemistä turvallisuusneuvostoon. Kokouksessa saarivaltioiden puheenvuoroista nousivat esiin erityisesti inhimillisen turvallisuuden näkökulmat (Vihma, Mulugetta & Karlsson-Vinkhuyzen 2011; Karjalainen 2017).

2.2.1. Ilmastonmuutos on kansainvälinen turvallisuusuhka

Vuoden 2019 turvallisuusneuvoston kokouksessa pienet kehittyvät saarivaltiot perustavat argumenttinsa valtioiden haavoittuvuuteen. Saarivaltiot aloittavat argumentoinnin puheenvuoroissaan esittelemällä, miten ilmastonmuutoksen seuraukset vaikuttavat haavoittuvaisiin saarivaltioihin ja miten paljon niiden kansa on joutunut seurauksista kärsimään. Belize edustaa puheenvuorollaan myös *Alliance of Small Island States* (AOSIS), joka on pienten saarivaltioiden ja matalien rannikkovaltioiden yhteinen järjestö.

I can say that with absolute conviction because I represent a group of countries on the front line of climate change. If the people from our islands and low-lying coastal States could sit with us here today, they would tell us about the

daily challenges they are confronting to sustain their humble livelihoods[.] [...] That reality is being replicated across the globe at an alarming pace and with unprecedented impacts. (UNSC 2019, 78. Young, Belize.)

Belizen edustaja Young toteaa sitaatin alussa voivansa sanoa ilmastonmuutoksen olevan aikaamme määrittelevä kysymys, sillä hän edustaa maita, jotka kohtaavat ilmastonmuutoksen vaikutukset ensimmäisenä. Puheenvuorossaan Young kertoo miten ilmastonmuutoksen seuraukset näkyvät paikallisten ihmisten arkielämässä ja mitä haasteita he kohtaavat ilmastonmuutoksen seurauksena. Myös muiden pienten kehittyvien saarivaltioiden edustajat tuovat puheenvuoroissaan esille, miten ilmastonmuutoksen seuraukset, kuten luonnonkatastrofit ja merenpinnan nousu ovat vaikuttaneet maiden kansalaisten elämään. Omien kokemusten esiin tuomisella pienet kehittyvät saarivaltiot pyrkivät vahvistamaan auktoriteettiaan puhua ilmastonmuutoksen vakavuudesta. Kun kuulijoille muodostuu tunne puhujan oikeudesta puhua, se saa argumentit vaikuttamaan uskottavimmilta (Martin 2014, 63). Sitaatissa Young toteaa ilmastonmuutoksen etenevän huolestuttavalla tahdilla ja sen ennennäkemättömien vaikutusten toistuvan ympäri planeettaa. Saarivaltioiden itsensä kohtaaman kärsimyksen lisäksi puheenvuoroissa korostetaan ilmastonmuutoksen vaikutusten yltyvän valtioiden rajojen yli koko maailmaan. Tuomalla esille ilmastonmuutoksesta aiheutuvan kärsimyksen ja sen vaikutusten laajuuden, saarivaltiot pyrkivät herättämään sekä säälin että pelon tunteita yleisössään. Myös niiden valtioiden, jotka eivät toistaiseksi ole kärsineet ilmastonmuutoksen seurauksista tulisi olla huolissaan sen seurauksista. Pienet kehittyvät saarivaltiot suosivatkin *pathokseen* vetoamista retorisenä strategiana. Tiettyjen tunnetilojen luominen voi tehdä äärimmäistenkin *policy* -vaihtoehtojen hyväksymisestä helpompaa (Martin 2014, 64).

Pienet kehittyvät saarivaltiot kertovat puheenvuoroissaan millaisia erilaisia seurauksia ilmastonmuutoksesta on valtioille ollut tai tulee olemaan. Esimerkiksi Malediivit painottaa puheenvuorossaan ilmastonmuutoksen seurausten vakavuutta ja kannustaa turvallisuusneuvostoa ratkaisuntekoon.

Yet today, 12 years later, I am still repeating the same message in the Council. The prospects for our future are far worse than we ever imagined. While we are still trying to decide which forum of the United Nations must address which aspect of climate change, in our countries across the world lakes are drying up, depriving tens of millions of people of fresh water. Unseasonal droughts are leaving millions of people homeless. Hunger and displacement are leading to

conflicts, and entire nations are sinking under water. What is a greater security threat than that? (UNSC 2019, 28. Shahid, Malediivit)

Sitaatissa Malediivien edustaja Shahid toteaa, että vielä nyt, 12 vuotta turvallisuusneuvoston ensimmäisen ilmastonmuutoskokouksen jälkeen hän joutuu toistamaan samaa viestiä. Samaan aikaan kun keskitytään kiistelemään siitä, kenen vastuulle ilmastonmuutoksen mikäkin aihealue tulisi asettaa, ilmastonmuutos on aiheuttanut kärsimystä ympäri maailmaa. Shahidin voidaan nähdä kritisoivan puheenvuorossaan turvallisuusneuvoston toimimattomuutta ja kehottavan neuvostoa ryhtymään toimiin nyt, ennen kuin se on liian myöhäistä. Shahid viittaa puheenvuorossaan turvallisuusneuvostoon sanalla 'me', jolla hän pyrkii samaistamaan yleisön eli muut valtiot itseensä eli malediiveihin. Shahid viestii, että ilmastonmuutoksen edessä kaikilla on vastuu toimia. Sanavalinnoilla, kielikuvilla ja lauserakenteilla on merkitystä puheen vaikuttavuuteen. Puheen tyyli vaikuttaa yleisön luottamukseen puhujaa kohtaan ja siihen, miten yleisö vastaanottaa esitetyt argumentit (Martin 2014, 72.) Puhuja voi siis tyylivalinnoilla vaikuttaa *ethokseen* ja *pathokseen*, ja tehdä argumentista vaikuttavamman.

Yllä sitaatin lopussa Shahid esittää retorisen kysymyksen: mikä on suurempi turvallisuusuhka kuin ilmastonmuutoksesta aiheutunut vesipula ja kodittomuus? Malediivit siis määrittelee ilmastonmuutoksen turvallisuusuhaksi ja argumentoi, että sitä tulisi käsitellä turvallisuusneuvostossa. Shahidin esiin nostama ilmastonmuutoksesta aiheutuva kodittomuus ja ilmastopakolaisuus ovatkin aiheita, mitkä on usein nostettu esiin turvallisuusneuvoston ilmastokokouksissa. Ihmisten lisääntyvän liikkuvuuden argumentoidaan voivan pahentaa konflikteja tai luoda uusia konflikteja. Ilmastopakolaisuus ja muut pienten kehittyvien saarivaltioiden kohtaamat haasteet aiheuttavat paineita turvallisuusneuvostolle osallistua ilmastonmuutoksen hallintaan, koska muita näihin haasteisiin vastaamaan kykeneviä tahoja oikeastaan ole (Conca, Thwaites & Lee 2017). Gerrit Kurtz (2012) onkin todennut, tutkiessaan turvallisuusneuvoston ilmastodebatteja, neuvoston hyväksyvän helpommin pienten kehittyvien saarivaltioiden edistämisen diskurssin ilmastonmuutoksen uhista kuin esimerkiksi EU maiden edistämisen ympäristökonfliktien diskurssin.

Pienet kehittyvät saarivaltiot pyrkivät siis Euroopan tavoin edistämään itselleen hyödyllistä diskurssia. Diskurssin käyttö näkyy esimerkiksi Haitin puheenvuorossa, jossa korostetaan ilmastonmuutoksen negatiivisia vaikutuksia ihmisiin ja valtioihin.

In recent years, severe cyclones have caused untold human suffering and considerable material damage in many parts of the world, particularly in Central America and the small island States of the Caribbean. In general, recovery and reconstruction needs have often exceeded the national capacities of most affected countries. (UNSC 2019, 29. Edmond, Haiti.)

Haitin edustaja Edmond mainitsee puheenvuorossaan, kuinka esimerkiksi pyörremyrskyt ovat aiheuttaneet vahinkoa eripuolilla maailmaa ja kuinka valtioilla, joihin ilmastonmuutos eniten vaikuttaa ei ole tarpeeksi suuria kapasiteetteja palautumiseen ja uudelleen rakentamiseen. Tällaisia valtiota ovat juuri esimerkiksi pienet kehittyvät saarivaltiot. Kaikista riskialttiimmilla alueilla talous ja hallinto ovatkin usein heikkoja, ja katastrofien tapahtuessa yhä useammin ja ollessa voimakkaampia yhteisöt eivät enää kykene omaillaan selviämään niistä. Se pystyvätkö ihmiset tai jopa koko ihmiskunta selviämään ilmastonmuutoksen vaikutuksista riippuu siitä, miten ilmastonmuutokseen reagoidaan. Kehittyvillä valtioilla ei ole resursseja vastata ilmastonmuutoksesta aiheutuviin ongelmiin ja jo valmiiksi ongelmallisilla alueilla ilmastonmuutos vain lisää ongelmia ja lopulta ilmastonmuutos tulee kehityksen, taloudellisen kasvun ja poliittisen pysyvyyden tielle. (Scheffran & Battaglini 2011.) Valtioiden kykenemättömyys tarjota turvallisuutta kansalaisilleen onkin Matt McDonalidin (2013) Ilmastonmuutos uhkana inhimilliselle turvallisuudelle -diskurssin keskiössä. Pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroista nouseekin esille inhimillisen turvallisuuden -diskurssin piirteitä. Saarivaltioiden puheenvuoroissa korostuu ihmisiin kohdistuvat ilmastonmuutoksesta aiheutuneet uhat. Perinteinen valtioiden rajojen ja suvereniteetin suojeleminen ei enää vastaa saarivaltioiden turvallisuustarpeisiin, kun turvallisuutta uhkaa ilmastonmuutoksesta seuraavat erilaiset luonnonkatastrofit ja resurssipula. Pienet kehittyvät saarivaltiot ovat tuoneet inhimillisen turvallisuuden -näkökulmia mukaan keskusteluun turvallisuusneuvoston ensimmäisestä ilmastokokouksesta lähtien (Karjalainen 2017, 38-41).

2.2.2. Solidaarinen ilmastotyö

Pienet kehittyvät saarivaltiot eivät siis pysty vastaamaan ilmastonmuutokseen omillaan ilmastonmuutoksen vaikutusten ollessa niin voimakkaita ja valtioiden resurssien riittämättömiä. Saarivaltiot argumentoivatkin puheenvuoroissaan ilmastonmuutokseen vastaamisen vativan kansainvälistä yhteistyötä.

For our purposes here at the United Nations, we must recognize that this type of problem cannot be tackled by countries individually. Through the Boe

Declaration the Pacific is committed to working together on coordinated actions that build resilience to the security risks posed by climate change. For better or for worse, our fates are now linked through a global system that often leaves the poorest in a very precarious situation. Our national response matters, but a problem of this magnitude requires much greater regional and international cooperation than what exists today. It also requires the United Nations to work more effectively across institutions with related mandates (UNSC 2019, 61. Moses, Nauru.)

Naurun edustaja Moses argumentoi puheenvuorossaan, etteivät maat yksin pysty torjumaan ilmastonmuutosta. Ilmastonmuutoksen ollessa hyvin merkittävä ongelma, vaatii siihen vastaaminen Moseksen mukaan sekä alueellisen kuin kansainvälisenkin yhteistyön parantamista. Esimerkkinä yhteistyöstä Moses mainitsee *Boe Declarationin* eli Tyynenmeren saarten foorumin sopimus, joka vahvistaa alueen yhteistyötä alueellisen turvallisuuden takaamiseksi, ja jossa iso rooli on ilmastoturvallisuudella (Pacific Islands Forum 2019). Moses nostaa esiin myös tarpeen tehokkaampaan työskentelyyn YK:n eri instituutioiden välillä. Pienet kehittyvät saarivaltiot siis kannattavat kansainvälisten instituutioiden suurempaa roolia ja kansainvälisen yhteisön suurempaa vastuuta ilmastonmuutokseen vastaamisessa. Aiemmin esiin nostetun inhimillisen turvallisuuden -diskurssin lisäksi saarivaltioiden puheenvuoroissa voidaankin nähdä esiintyvän myös kansainvälisen turvallisuuden -diskurssin piirteitä. Näiden kahden diskurssin merkittävin ero on siinä, nähdäänkö ilmastonmuutos uhkana vain ihmisille vai myös valtioille ja mikä taho toimii turvallisuusagenttina eli turvallisuuden takaajana (McDonald 2013). Kansainvälisen turvallisuuden näkökulmien mukaan tuomisella pienet kehittyvät saarivaltiot valtiot pyrkivät takaamaan kansainvälisten organisaatioiden keskeisen roolin ilmastonmuutokseen vastaamisessa ja kansainvälisen yhteistyön lisäämisen. Pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroissa käyttämä diskurssi sijoittuukin johonkin näiden kahden diskurssin väliin. Saarivaltiot siirtävät keskustelun pois valtioiden turvallisuudesta kohti ihmisten turvallisuutta. Esiin nousevat yksilöt ja inhimillinen kärsimys, mutta samalla korostetaan kansainvälisten toimijoiden vastuuta ilmastonmuutoksen hallinnassa ja kansainvälisen yhteistyön merkitystä. Pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroista voidaan nähdä vahvan solidarismin piirteitä. Keskittyminen yksilöihin ja yksilöiden turvallisuuteen sekä kansainvälisen yhteistyön kannattaminen ovat solidarismin perusajatuksia.

Naurun edustaja toteaa puheenvuorossa köyhien valtioiden jäävän uhanalaiseen asemaan globaalissa järjestelmässä. Vaikka pienten kehittyvien saarivaltioiden keskeinen argumentti on kansainvälisen yhteistyön lisääminen, valtiot argumentoivat kehittyneillä mailla olevan

suurempi vastuu ilmastonmuutokseen vastaamisessa. Vaikka useissa teollistuneissa maissa ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat hyvinkin lieviä, maat ovat suurimpia kasvihuonekaasujen tuottajia ja ilmastonmuutoksen edistäjiä. Moses viittaakin lauseellaan yhteisen mutta eriytetyn vastuun periaatteeseen. Periaate koostuu kahdesta osasta: kaikilla valtioilla on yhteinen vastuu ympäristönsuojelusta, sillä käytämme yhteisiä resursseja, mutta koska resurssit ovat jakautuneet epätasaisesti ja eri mailla on taloudellisesti, teknologisesti ja rakenteellisesti erilaiset kyvyt ratkaista globaaleja ongelmia, maiden vastuut eriävät (Ympäristöministeriö 2015). Pienille kehittyville saarivaltioille yhteinen mutta eriytettyjen vastuun periaate on tärkeä siksi, että se tasoittaa epäoikeudenmukaista tilannetta, jossa pienet kehittyvät saarivaltiot tuottavat ilmastonmuutosta edistäviä päästöjä vähiten, mutta kokevat sen seuraukset pahimmin.

Myös Saint Vincent ja Grenadiinit nostaa puheenvuorossaan esiin ilmastonmuutokseen liittyvän teollistuneiden ja kehittyvien maiden välisen eriarvoisuuden.

As ironic as it is, those least responsible suffer the most, for example, small island developing States and the Sahel. In effect, major emitters that fail to set and honour ambitious mitigation pledges are committing a direct act of hostility against small island developing States, and we ought to resist their recklessness against our interests. We draw a direct, causal connection between any such abdication and the future death and destruction that island States face as the result of increasingly frequent and intense weather events. (UNSC 2019, 58. Miguel, Saint Vincent ja Grenadiinit.)

Saint Vincent ja Grenadiinien edustaja Miguel toteaa, että johtuen tästä yllä esitetystä epätasa-arvoisuudesta eniten saastuttavat maat syyllistyvät suoraan väkivaltaan pieniä saarivaltioita kohtaan, jos ne eivät pysty asettamaan ja kunnioittamaan lievennyslupauksia. Hän esittää, että sellaista piittaamattomuutta on vastustettava ja lisää vielä, että Saint Vincent ja Grenadiinit pitävät saastuttavien maiden välinpitämättömyyden ja saarivaltioiden kohtaamien ongelmien välillä olevan suora kausaalinen yhteys. Saint Vincent ja Grenadiinit osoittaa siis kohtaamiensa haasteiden aiheuttajaksi ne valtiot, jotka eivät noudata kansainvälisiä ilmastopimuksia ja -tavoitteita. Solidarismissa voidaan nähdä olevan tietty raja, jota voitaisiin kutsua esimerkiksi toiminnan tasoksi tai moraaliseksi tasoksi, mikä kaikkien toimijoiden tulee ylittää ollakseen hyviä. Jos toimija ei ylitä tätä rajaa, voidaan se määritellä pahaksi eli esimerkiksi viholliseksi. Solidarismissa pyritään siis kaikkien toimijoiden samankaltaisuuteen toisin kuin pluralismissa, jossa erilaisuutta arvostetaan ja

kaikkien toiminta nähdään hyvänä tai asianmukaisena riippumatta valtioiden toimintatyylien erilaisuudesta.

Saint Vincent ja Grenadiinit määrittelee siis viholliseksi ne valtiot, jotka eivät noudata asetettuja ilmastotavoitteita. Saarivaltioiden ja muiden maiden kohtaamalle kärsimykselle on vaikea esittää yhtä konkreettista tekijää ilmastonmuutoksen juurisyiden ollessa moninaisia ja syvällä teollisen maailman rakenteissa. Saarivaltioiden kohtaamaa kärsimystä voitaisiinkin tarkastella Johan Galtungin rakenteellisen väkivallan käsitteen avulla. Rakenteellinen tai epäsuora väkivalta on väkivaltaa, jossa ei ole subjektia: väkivallan tekijää. Väkivaltaa ei pystytä jäljittämään väkivallan tekijään, vaan väkivalta on rakennettu rakenteisiin. Väkivalta näyttyytään epätasa-arvoisena valtana ja niin myös epätasa-arvoisina mahdollisuuksina. (Galtung 2018.) Saarivaltioiden kohdalla maantieteelliset seikat sekä sosiaaliset rakenteet ovat väkivallan aiheuttajia yhdessä ilmastonmuutoksen kanssa. Ei siis ole perinteistä vihollista, jota vastaan taistella.

2.2.3. Turvallisuusneuvoston rooli - Tyynenmeren valtiot vs. Karibian valtiot?

Turvallisuusneuvoston rooliin liittyen pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroista nousee esiin hienoinen vastakkainasettelu Tyynenmeren ja Karibian saarivaltioiden välillä. Pienten kehittyvien saarivaltioiden ryhmän sisällä vallitsi epäyhtenäisyys ilmastokeskustelujen alussa. Samalla kun Tyynenmeren valtiot kannattivat vahvasti turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastokeskusteluihin, Karibian valtiot puolsivat kriittisempää G77-ryhmittymän kanssa yhtenäisempää näkökulmaa. (Conca, Thwaites & Lee 2017.) Kritiikki ja vastustus liittyi siis nimenomaan siihen osaan keskustelua, jossa määriteltiin mitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi pitäisi tehdä ja minkä toimijoiden toimesta.

Vuoden 2019 turvallisuusneuvoston kokouksessa Tyynenmeren saarivaltioiden puheenvuoroissa argumentoidaan turvallisuusneuvoston osallistumisen ja vahvemman toiminnan puolesta. Papua Uusi Guinean puheenvuorossa maan edustaja tuo esiin yleiskokouksen ja turvallisuusneuvoston näkemysten välissä olevan kuilun.

However, we remain seriously concerned about the unacceptable gulf that continues to exist between the views of the General Assembly and those of the Security Council. General Assembly resolution 63/281 marked the first

time that the international community collectively recognized the security implications of climate change. The resolution specifically invites the relevant organs of the United Nations to intensify their efforts in considering and addressing climate change, including its possible security implications. Despite the resolution, there remains minimal concrete or coordinated action at the international level to address the security implications of climate change. That needs to be strengthened now, not in the future. (UNSC 2019, 52. Rai, Papua Uusi Guinea.)

Rai, Papua Uusi Guinean edustaja argumentoi, että turvallisuusneuvostolla olisi mandaatti toimia ilmastonmuutosta vastaan, koska yleiskokouksen päätöslauselmassa 63/281 kehoitetaan YK:n elimiä tehostamaan ponnistelujaan ilmastomuutoksen, myös sen mahdollisten turvallisuusvaikutusten, tarkastelemiseksi ja käsittelemiseksi. Rai huomauttaa, että siitä huolimatta konkreettisia tai koordinoituja toimia ilmastonmuutoksen turvallisuusvaikutusten huomioimiseksi on tehty hyvin vähän ja niitä pitäisikin tehostaa nyt, eikä tulevaisuudessa. Päätöslauselma 63/281 saatiin aikaiseksi vuonna 2009, kun Tyynenmeren saarivaltiot veivät ilmastonmuutoskeskustelun yleiskokoukseen. Kun ilmastonmuutoksen käsittely turvallisuusneuvostossa kohtasi jyrkän vastustuksen vuonna 2007, pienet kehittyvät saarivaltiot siirsivät keskustelun yleiskokoukseen, jossa se vastaanotettiin hyvin (Kurtz 2012, 681). Vaikka päätöslauselmassa hyvin varovaisesti korostetaan turvallisuusneuvoston sekä talous- ja sosiaalineuvoston välistä työnjakoa ja korostetaan UNFCCC:tä keskeisimpänä ilmastotoiminnan välineenä, kehottaminen kaikkia asiaankuuluvia YK:n elimiä toimimaan antaa turvallisuusneuvostolle tilaa toimia ilmastoasioissa (Conca, Thwaites & Gouéon 2017). Papua Uusi Guinea käyttää tätä 'tilaa' perusteluna sille, että ilmastonmuutos istuu turvallisuusneuvoston mandaattiin ja sopii YK:n elinten väliseen työnjakoon.

Papua Uusi Guinea ja muut Tyynenmeren saarivaltiot siis esittävät, että turvallisuusneuvostolla on legitimizeetti osallistua ilmastonmuutoksen hallintaan ja että neuvoston tulisi käyttää tätä legitimizeettiään. Karibian saarivaltiot puolestaan ilmoittavat pitävänsä UNFCCC:tä ensisijaisena toimijana ilmastonmuutokseen vastaamisessa. Barbados edustaa turvallisuusneuvoston kokouksessa puheenvuorossaan myös Karibian yhteisöä (CARICOM).

We wish to note, first, that CARICOM adheres to the view that the United Nations Framework Convention on Climate Change should remain the primary United Nations agency to respond to the phenomena of climate change. (UNSC 2019, 45–46. Thompson, Barbados.)

Karibian saarivaltioiden puheenvuoroista erityisesti nousee esiin kokonaisvaltaisen ja laajan kansainvälisen ilmastotoiminnan kannattaminen ja vaatiminen. Karibian maat pitävät UNFFCCC:tä ja sen alaisia sopimuksia ensisijaisina välineinä vastata ilmastonmuutokseen, mutta toteavat YK:n elinten välisen yhteistyön ja työnjaon olevan tärkeää ilmastotoiminnassa. Karibian saarivaltiot eivät siis kiellä turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastonmuutoskeskusteluihin. Osa näistä saarivaltioista toivottaa sen jopa tervetulleeksi puheenvuoroissaan. Pienet kehittyvät saarivaltiot esiintyvätkin yhtenäisempänä ryhmänä verrattuna turvallisuusneuvoston ensimmäiseen ilmastokokoukseen. Pienten saarivaltioiden 'kansalaisuudettomuuden' haasteen yleinen hyväksyminen turvallisuusongelmaksi onkin muuttanut ilmastonmuutoksen ja turvallisuuden linkkiin liittyvän väittelyn sävyä ja monet aikaisemmin linkkiin kriittisesti suhtautuneet valtiot ovat luopuneet kritiikistä (Conca, Thwaites & Goueyon 2017). Kansalaisuudettomuudella viitataan tilanteeseen, jossa ihmistä ei voida pitää minkään valtion kansalaisena esimerkiksi valtion tuhoutumisen seurauksena. Pienten kehittyvien saarivaltioiden kohdalla kansalaisuudettomuus olisi seurausta meren pinnan noususta ja sen seurauksena tapahtuvasta asuinalueiden menettämisestä.

2.3. Kehittyvät valtiot

Tässä luvussa tarkastellaan kehittyvien maiden puheenvuoroja, pois lukien pienten kehittyvien saarivaltioiden ja Kiinan puheenvuorot. On hyvä huomata, että tekstissä viitattaessa kehittyviin maihin tai G77-maihin jätetään tämän tutkimuksen tarkastelussa pienet kehittyvät saarivaltiot ja Kiina pois.

Perinteisesti G77-maat ovat vastustaneet turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastonmuutoskeskusteluun tai ilmastotoimintaan ja kannattaneet YK:n ilmastosopimusta (UNFCCC) ja yleiskokousta parempina foorumeina aiheen käsittelylle (World Economic Forum 2020). Ensimmäisessä turvallisuusneuvoston ilmastokokouksessa G77-maiden puheenvuoroissa ilmastonmuutosta ei määritelty turvallisuushaksi eikä kannatettu neuvoston osallistumista ilmastokeskusteluun (Karjalainen 2017, 47). Kuitenkin viime vuosina yhä lisääntyvä määrä G77-maita on osoittanut kiinnostusta neuvoston ilmastokokouksia kohtaan, kun ryhmän valtiot ovat lisääntyvästi osallistuneet kokouksiin. Turvallisuusneuvoston vuoden 2019 avoimeen ilmastokokoukseen osallistui yli 20 G77-maata. Ilmastonmuutoksen hallinta ja ilmastonmuutoskeskustelun hallinta ovatkin erityisen

tärkeitä juuri kehittyville maille, sillä ne voisivat rajoittaa maiden kehittymistavoitteita tai kutistaa rahallisia kehitysavustuksia. Huomion siirtäminen kehityksestä muihin haasteisiin olisi kehittyville maille haitallista. Haittaa kehittyville maille kuitenkin myös on ilmastonmuutoksen vaikutuksista. (Vihma, Mulugetta & Karlsson-Vinkhuyzen 2011.)

2.3.1. Ilmastonmuutos ei sovi turvallisuusneuvostoon

Vuoden 2019 turvallisuusneuvoston kokouksessa G77-ryhmän valtiot argumentoivat turvallisuusneuvoston olevan väärä foorumi ilmasto- ja ympäristöasioille. Esimerkiksi Brasilia argumentoi puheenvuorossaan, ettei turvallisuusneuvoston tulisi olla päävastaussa ilmastonmuutokseen vastaamisessa.

Our understanding is that environmental issues do not fall squarely under the authority of the Security Council, the primary organ charged with maintaining international peace and security by the Charter of the United Nations. Linking security issues to the environmental agenda risks mistakenly assuming that any environmental stress, or natural disaster for that matter, will automatically lead to social unrest, armed conflict and, eventually, to a threat to international peace and security. There is no direct cause-and-effect relationship between a natural disaster and the outbreak of conflict, the causes of which, most of the time, are manifold and vary on a case-by-case basis. (UNSC 2019, 62. Duque Estrada Meyer, Brazil.)

Sitaatissa Brasilian edustaja Duque Estrada Meyer muistuttaa, että turvallisuusneuvosto vastaa kansainvälisen turvallisuuden ja rauhan ylläpitämisestä eivätkä näin ollen ympäristöasiat sovi neuvoston valtuuksiin. Duque Estrada Meyer argumentoi, että turvallisuuden linkittäminen ympäristötekijöihin yleisesti johtaisi harhaolettamaan, jossa ympäristön ongelmista seuraisi aina turvallisuusongelmia. Hän jatkaa toteamalla, että luonnonkatastrofien ja konfliktien välillä ei ole suoraa kausaalista suhdetta. Vaikka tietyissä olosuhteissa ilmastonmuutoksen seuraukset voisivat johtaa väkivaltaisiin konflikteihin, sen vaikutusten ollessa hyvin laaja-alaisia ja moninaisia, linkki ilmastonmuutoksen ja turvallisuutta uhkaavien konfliktien välillä on edelleen lähinnä hypoteettinen (Scheffran & Battaglini 2011; Barnett & Adger 2007).

Brasilian edustaja nojaa puheenvuorossaan siis syysseuraus suhteisiin perustuvaan rationaaliseen argumentointiin eli Aristoteleen termein *logokseen*. Siinä missä Euroopan maat käyttävät induktiivista päättelyä pyrkiessään todistamaan ilmastonmuutoksen aiheuttavan turvallisuusuhkia, jotta aihe hyväksyttäisiin uhaksi kansainväliselle

turvallisuudelle ja sen käsittelylle neuvostossa saataisiin legitimizeetti, G77-maat käyttävät induktiivista päättelyä pyrkiessään päinvastaiseen lopputulokseen. Tieto onkin aina tulkinnan varaista ja se voidaan esittää valikoiden, todellisuutta itselle tai puolustamalleen aiheelle hyödyllisellä tavalla määritellen (Martin 2014, 67). Induktiivisessa päättelyssä johtopäätös perustetaan tiettyyn tapaukseen tai empiirisiin todisteisiin (em., 60–61). Kehittyvien maiden johtopäätös, jonka mukaan ilmastonmuutos ei sovi turvallisuusneuvostoon, perustuu siis väitteisiin tai toisin sanoin premisseihin, joiden mukaan ilmastonmuutoksen ja konfliktien välillä ei ole todistettua yhteyttä eikä ilmastonmuutos siis ole turvallisuusasia.

Kehittyvien maiden puheenvuoroissa johtopäätös johdetaan myös toisenlaisista premisseistä. Iran argumentoi puheenvuorossaan, ettei turvallisuusneuvostolla ole oikeudellista pätevyyttä tai teknistä kykyä vastata ilmastonmuutokseen.

If those are the goals that we need to achieve, they should be pursued in the relevant forums, [...] not here in the Security Council, which has neither the legal competence nor the technical capacity to address this issue. [...] While the Council has not even been able to fully address certain serious conflicts, its insistence on delving into issues that are not proved to threaten international peace and security is incomprehensible. [...] With that in mind, we urge the Council to stick to its core mandate only and to avoid making promises of solutions that it cannot ultimately fulfil. (UNSC 2019, 64. Al Habib, Iran.)

Myös tutkimuksissa on kyseenalaistettu turvallisuusneuvoston kykyä vastata ilmastonmuutokseen. Esimerkiksi Ken Conca, Joe Thwaites ja Goueon Lee (2017) toteavat artikkelissaan, ettei ilmastonmuutoksen käsittely sovi nykyisen kaltaiseen turvallisuusneuvostoon perustaen väitteensä muun muassa neuvoston hierarkkiseen rakenteeseen, heikkoon dynamiikkaan ja neuvoston reaktiivisuuteen.

Iranin edustaja Al Habib tuo esiin puheenvuorossaan, ettei turvallisuusneuvosto ole kyennyt vastaamaan eräisiin vakaviin konflikteihin. Hän jatkaa ihmettelemällä miksi neuvoston tulisi siis syventyä ongelmiin kuten ilmastonmuutokseen, mitkä eivät todistetusti edes ole turvallisuusuhkia. Al Habib päättää Iranin puheenvuoron kehottamalla turvallisuusneuvostoa pitäytymään sen keskeisimmässä mandaatissa ja välttämään lupaamasta ratkaisuja, joita se ei kuitenkaan pysty toteuttamaan. Jälkimmäisellä kehotuksella Al Habibin voidaan nähdä viittaavan neuvoston kykenemättömyyteen vastata ilmastonmuutokseen. Iranin puheenvuoron sävy on kriittinen ja jopa hieman hyökkäävä.

Sanavalinnoilla, kielikuvilla ja lauserakenteilla on merkitystä puheen vaikuttavuuteen. Puheen tyyli vaikuttaa yleisön luottamukseen puhujaa kohtaan ja siihen, miten yleisö vastaanottaa esitetyt argumentit (Martin 2014, 72.) Puhuja voi siis tyylivalinnoilla vaikuttaa *ethokseen*, ja *pathokseen*, ja tehdä argumentista vaikuttavamman.

Toteamalla, että turvallisuusneuvoston tulisi pitäytyä pääasiallisessa mandaatissaan Iran ilmaisee, etteivät ilmastoasiat sovi neuvoston mandaattiin. Keskeisimmin turvallisuusneuvoston mandaattiin kuuluu kansainvälisen turvallisuuden ja rauhan ylläpitäminen (UN 2020). Täysin selkeästi ilmastonmuutos ei luonteeltaan istukaan turvallisuusneuvoston mandaattiin, etenään kun pitäviä todisteita tai konsensusta ilmastonmuutoksen turvallisuusseurauksista ei ole. Conca, Thwaites ja Lee (2017) argumentoivat turvallisuusneuvoston mandaattiin ja poliittiseen konsensukseen liittyvien ristiriitojen luovan esteitä ilmastonmuutoksen käsittelylle neuvostossa. Heidän mukaansa esimerkiksi suojeluvastuun periaatteen liittäminen ilmastonmuutoksen seurauksiin venyttäisi neuvoston mandaattia (Conca, Thwaites & Lee 2017). Suojeluvastuun periaatteen tehtävä on ennaltaehkäistä rikoksia ihmisyyttä vastaan ja muita vastaavia rikoksia (UN 2021b). Vaikka ilmastonmuutoksesta saattaisi välillisesti seurata ihmisoikeusloukkauksia tai sotarikoksia, ei se kuitenkaan täysin ole sen kaltainen turvallisuusongelma, mikä istuisi suojeluvastuun alaiseksi. Suojeluvastuun periaatteeseen sisältyy myös velvollisuus, jos kansalliset viranomaiset epäonnistuvat suojelemaan kansaansa, on kansainvälisen yhteisön oltava valmis aloittamaan sopivat kollektiiviset toimet (UN 2021b). Jos suojeluvastuu liitettäisiin ilmastonmuutokseen, seuraisi siitä ainakin kaksi ongelmaa. Ensimmäkin, monien ilmastonmuutoksen seurausten ollessa epäsuoria ja joskus vaikeasti havaittavia ongelmaksi nousisi, sen määrittely milloin valtiot itse eivät enää pysty suojella kansalaisiaan ilmastonmuutoksen seurauksilta ja milloin kansainvälisen yhteisön olisi ryhdyttävä toimeen. Toiseksi, koska ilmastonmuutoksen seuraukset tapahtuvat kehittyvien maiden alueilla, suojeluvastuun periaatteen liittäminen ilmastonmuutoksen hallintaan uhkasi kehittyvien valtioiden suvereniteettia. Esimerkiksi Shirely Scott (2012) on kirjoittanut suojeluvastuun periaatteen soveltamisen ilmastonmuutoksen hallinnassa saattavan antaa voimakkaammille valtioille mahdollisuuden sekaantua muiden valtioiden asioihin käyttäen ilmastonmuutosta tekosyynä.

G77-ryhmän maat perustelevat ilmastonmuutoksen sopimattomuutta neuvostoon myös kestävään kehitykseen liittyvillä argumenteilla.

It is clear to us that climate change is a global sustainable development challenge that can realistically be addressed only if we do so collectively, through a rules-based multilateral regime that is based on science, equity and a differentiation in terms of action and support between countries with very different national circumstances. (UNSC 2019, 23. Matjila, South-Africa.)

Etelä-Afrikan edustaja Matjila toteaa yllä esitetystä sitaatista ilmastonmuutoksen olevan selvästi globaali kestävä kehityksen haaste. Turvallisuusneuvoston ensimmäisestä ilmastokokouksesta lähtien kehittyvät maat ovat argumentoineet ilmastonmuutoksen ja kehityksen välisen yhteyden olevan ilmastonmuutoksen ja turvallisuuden välistä yhteyttä relevantimpi (Vihma, Mulugetta & Karlsson-Vinkhuyzen 2011). Määrittelemällä ilmastonmuutoksen kestävä kehityksen asiaksi kehittyvät valtiot perustelevat sen sopimattomuutta turvallisuusneuvostoon.

Etelä-Afrikan edustaja esittää puheenvuorossaan, että ilmastonmuutokseen tulisi vastata multilateraalisen regiimin avulla, mikä perustuisi toiminnan ja tuen eriyttämiseen maiden välillä, koska niillä on hyvin erilaiset olosuhteet. Tällä 'eriyttämällä' Etelä-Afrikan edustaja viittaa yhteisten mutta eriytettyjen vastuiden periaatteeseen, jolla tarkoitetaan ilmastotoimiin liittyvän vastuun jakautumista maiden kykyjen ja resurssien mukaisesti (Ympäristöministeriö 2015). Kehittyvät maat ovat tulkinneet ilmastonmuutoksen viemisen turvallisuusneuvostoon pyrkimyksenä siirtyä tästä periaatteesta tasavertaisesti jaetun vastuun periaatteeseen, sillä turvallisuusneuvosto ei toimi yhteisten mutta eriytettyjen vastuiden periaatteen mukaisesti (Sanwal 2013; Vihma, Mulugetta & Karlsson-Vinkhuyzen 2011). Pamela McElwee (2017) kirjoittaa, että kehittyvien maiden riskialttius ilmastonmuutoksen seurauksille ei ole vain maantieteestä johtuvaa tai länsimaiden päästöjen aiheuttamaa vaan myös seurausta kehittyvien valtioiden omista talouteen liittyvistä päätöksistä. Kehittyvät maat usein asettavatkin taloudelliseen kasvuun liittyvä tavoitteet ilmastonmuutoksen hillinnän edelle. Yhteisen mutta eriytettyjen vastuiden periaate onkin tärkeä kehittyville maille siksi, että se takaa, ettei kehittyvien maiden tarvitse ryhtyä ilmastotoimiin, mitkä rajoittaisivat maiden omia taloudellisia kehittämistavoitteita. Kehittyvien maiden tuottamat päästöt lisääntyvät koko ajan, mutta maat pyrkivät siirtämään maksua niistä tulevaisuuteen.

Neuvoston mandaattiin liittyvien erimielisyyksien ja kestävä kehityksen lisäksi G77-maiden puheenvuoroista nousee esiin tyytymättömyys turvallisuusneuvoston hierarkiaan.

G77-maat argumentoivat muiden YK:n elinten olevan turvallisuusneuvostoa parempia käsittelemään ilmastonmuutosta, koska neuvosto on rakenteeltaan epäedustava.

We also believe that the natural forum in which to initiate debates and make decisions related to the causes and impacts of climate change, in addition to the [UNFCCC] and the Paris Agreement on Climate Change, is the General Assembly. That universal organ not only ensures an inclusive and comprehensive approach and the participation of all Member States, but also takes into account the intrinsic relationship between climate change and the social and economic dimensions. (UNSC 2019, 52. Gonzales, Colombia.)

Thirdly, can the needs of climate justice be served by shifting climate law-making from the inclusive [UNFCCC] to decision-making by a structurally unrepresentative organization? (UNSC 2019, 43. Akbaruddin, India.)

Sekä Kolumbian että Intian puheenvuoroista voi nähdä maiden pitävän turvallisuusneuvostoa epäedustavana toimijana. Kolumbian edustaja Gonzales toteaa yllä sitaatissa, että ilmastoasioiden käsittely yleiskokouksessa turvallisuusneuvoston sijaan varmistaisi kaikkien jäsenmaiden osallistumismahdollisuuden. Tällä Gonzalesin voi nähdä viittaavaan turvallisuusneuvoston epätasa-arvoisuuteen, mikä juontuu neuvoston epädemokraattisesta päätöksentekomenetelmästä. Pysyvien jäsenmaiden veto-oikeus antaa osalle valtioista enemmän valtaa päätöksenteossa ja asettaa muut valtiot epätasa-arvoiseen asemaan. Voitaisiin sanoa, ettei neuvoston säännöt sido kaikkia jäsenmaita, kun neuvostoa hallitsee viisi voimakasta valtiota, joiden veto-oikeus suojelee niitä ja niiden liittolaisia pakottavilta toimilta (Frederking & Patane, 2017).

Myös Intian edustaja Akbaruddin ihmettelee puheenvuorossaan ilmastotoimiin liittyvän päätöksenteon siirtämistä kaiken kattavalta UNFCCC:ltä rakenteellisesti epäedustavaan turvallisuusneuvostoon. Turvallisuusneuvoston legitimiyyttä vastustavat argumentit perustuvatkin usein juuri neuvoston toimintatapojen legitimitettiin tai sen puutteeseen. Veto-oikeuden lisäksi neuvoston voidaan sanoa olevan epäedustava toimija, sillä neuvoston säännöt eivät ole kaikkien jäsenmaiden yhteisesti neuvottelemat eikä neuvosto ole vastuussa millekään muille toimijoille kuten kansainväliselle tuomioistuimelle tai yleiskokoukselle. (Frederking & Patane, 2017.)

Kuten muissakin kehittyvien maiden puheenvuoroissa, Kolumbian ja Intian puheenvuoroissa esitetyt argumentit perustuvat *logokselle* ja noudattavat induktiivisen

päätelyn periaatetta. Induktiivisen päätelyn kaavaa seuraten Kolumbian ja Intian argumentit voitaisiin asettaa seuraavaan kaavaan:

Pääpremissi: Turvallisuusneuvosto on rakenteeltaan epäedustava.

Sivupremissi: Ilmastonmuutosta pitää käsitellä tasa-arvoisella ja edustavalla foorumilla, jossa kehittyvät maat pääsevät hyvin ääneen.

Johtopäätös: Ilmastonmuutosta ei tule käsitellä turvallisuusneuvostossa.

Kolumbian sitaatissa Gonzales mainitsee yleiskokouksen olevan turvallisuusneuvostoa parempi elin käsittelemään ilmastonmuutosta, koska yleiskokous huomioi myös ilmastonmuutoksen ja sosiaalisen sekä taloudellisen ulottuvuuden suhteen. Kolumbia siis näkee turvallisuusneuvoston toimivan perinteisen turvallisuuden alueella, jolloin turvallisuusneuvoston asettaminen ilmastotoiminnan päätoimijaksi saattaisi työntää nämä muut ulottuvuudet sivuun turvallisuusnäkökulman tieltä. Myös Intian puheenvuorossa perinteisen turvallisuuden näkökulma nousee selkeästi esiin.

First, can climate security be achieved through the quick fix of securitization of climate change to address climate-related disasters? [...] A securitized approach risks pitting States into a competition, when cooperation is clearly the most productive avenue in tackling this threat. Thinking in security terms usually engenders overly militarized solutions to problems that inherently require non-military responses to resolve them. In short, it brings the wrong actors to the table. As the saying goes, if all you have is a hammer, everything looks like a nail. (UNSC 2019, 43. Akbaruddin, India.)

Intian edustaja Akbaruddin kyseenalaistaa puheenvuorossaan ilmastonmuutoksen turvallistamisen hyödyt. Akbaruddin huomauttaa, että ilmastonmuutoksen turvallistaminen saattaisi asettaa valtiot kilpailemaan toisiaan vastaan, siinä missä tarvittaisiin yhteistyötä. Hän jatkaa toteamalla, että turvallistaminen usein kannustaa aseelliseen vastaukseen, mutta ilmastonmuutos vaatii nimenomaan päinvastaista. Perinteisen turvallisuuden näkökulmassa valtiot nähdään turvallisuuden päätoimijoina ja turvallisuus saavutetaan voimankäytön avulla. Kööpenhaminan koulukunnan mukaan turvallisuuden käsitteen liittäminen ilmiöihin tuo aina mukanaan tiettyjä toimintoja ja tapoja käsitellä asioita. Se antaa luvan rikkoa normaalisti sitovia sääntöjä sekä korostaa reaktiivisen toiminnan tärkeyttä. (Trombetta 2008, 587.) Intian puheenvuorossa argumentoidaankin, että ilmastonmuutoksen turvallistaminen nostaisi väärät toimijat esiin. Ilmastonmuutoksen ollessa hyvin erilainen ilmiö kuin muut kansainväliseen turvallisuuteen liitettävät ilmiöt, voisi sen turvallistaminen olla jopa haitallista. Aseellinen tai reaktiivinen vastus ilmastonmuutoksen ei olisi se toimivin vastaus.

Niinpä jos ilmastonmuutosta katsotaan perinteisen turvallisuuden näkökulmasta, sopii se paremmin muualle kuin turvallisuuskeskusteluun.

Toisaalta esimerkiksi Maria Trombetta (2008) on kirjoittanut, että ympäristö- ja ilmastoasioiden turvallistaminen on haastanut perinteisen turvallisuuden käytäntöjä ja korostanut ennaltaehkäisevien, vastakkainasettelua välttävien toimien merkitystä sekä muiden toimijoiden kuin valtioiden merkitystä turvallisuuden tarjoamisessa. Ilmastonmuutoskeskusteluissa perinteisen turvallisuuden onkin osittain korvannut inhimillisen turvallisuuden näkökulma, mikä näyttäytyy nykyään keskeisenä osana ilmastonmuutokseen ja turvallisuuteen liittyvää keskustelua. Esimerkiksi pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroissa keskeiseksi diskurssiksi nousikin juurin inhimillisen turvallisuuden -diskurssi. Inhimillisen turvallisuuden keskiössä on valtioiden turvallisuuden sijaan ihmisten turvallisuus (McDonald 2013) ja se vie turvallisuutta pois päin perinteisen turvallisuuden näkökulmasta. Turvallisuusneuvoston ilmastokeskustelussa eri valtiot näkevät turvallisuuden eri tavalla ja edistävät erilaisia turvallisuusdiskursseja. Eri diskursseilla valtiot pyrkivät edistämään erilaisia vastauksia ilmastonmuutokseen ja eri toimijoita. Se mitkä asiat tai ilmiöt uhkaavat rauhaa ja turvallisuutta ovatkin turvallisuusneuvoston oman harkinnan varassa ja neuvosto on viime vuosina omaksunut yhä laajenevan tulkinnan (Scott & Andrade 2012). Ilmastonmuutoksen sopivuus turvallisuusneuvostoon riippuu siis siitä, miten turvallisuusneuvoston jäsenmaat näkevät turvallisuuden. Neuvoston turvallisuuskäsityksen laajentaminen koskemaan ilmastonmuutosta olisi kuitenkin monelle valtiolle epämieluisaa, sillä monet muutkin asiat voitaisiin määritellä turvallisuusuhiksi ja siirtää neuvoston pakottavan vallan alaiseksi.

Turvallisuusneuvoston pakottavaan valtaan liittyviä haasteita sivutaan myös Sri Lankan puheenvuorossa. Puheenvuorossa nostetaan esille huoli siitä, kunnioitettaisiinko pienempien maiden oikeuksia, jos ilmastonmuutos asetettaisiin turvallisuusneuvoston pakottavan vallan alle.

The principle of impartiality is of particular importance to ensure that those providing disaster relief carry out their activities with the sole aim of responding to the disaster in accordance with humanitarian principles, and not for the purpose of interfering in the domestic affairs of an affected State. [...] International cooperation must always be complementary to the overriding duty of the affected State to persons within its jurisdiction. If those principles are not adhered to, in the worst case it may create grievances and increase the risk of conflict, while in the best case Government action can be a springboard to build peace and increase resilience. (UNSC 2019, 51. Perera, Sri Lanka.)

Sri Lankan puheenvuorossa valtion edustaja Perera korostaa puolueettomuuden merkitystä ilmastotoiminnassa ja toteaa, ettei katastrofiavun taustalla saa olla tarkoitus sekaantua autettavien maiden sisäisiin asioihin. Perera tuo esiin myös mahdollisen skenaarion, jossa ohitettaisiin autettavan valtion johtoasema avun ja yhteistyön koordinoinnissa. Tällainen tilanne saattaisi johtaa epäkohtiin ja lisätä konfliktin riskiä valtioiden välillä. Kehittyvät maat kritisoivat turvallisuusneuvostoa legitimitetin puutteesta ja siitä, että se toteuttaa agendaansa pysyvienjäsenten intressien mukaan (Frederking & Patane, 2017). Jos päätöksiä ilmastotoimista tehtäisiin neuvostossa, eivät ne välttämättä olisi demokraattisia, mikä voisi asettaa valtiot törmäyskurssille. Myös suojeluvastuun periaatteen soveltaminen ilmastonmuutokseen saattaisi johtaa tällaiseen tilanteeseen, sillä se antaisi mahdollisuuden ohittaa yksittäisten valtioiden suvereniteetin. Koska ilmastonmuutoksen seuraukset ovat hyvin moninaisia ja seurauksia on usein hankala yhdistää ilmastonmuutokseen, voisi erimielisyyksiä, jotka voisivat johtaa jopa konflikteihin syntyä helposti siitä, onko jokin asia ilmastonmuutoksesta johtuva vai ei.

Kehittyvät maat näkevät valtioiden suvereniteetin kunnioittamisen tärkeänä myös ilmastonmuutoksen hallinnassa ja kansainvälisen yhteisön pluralistisena. Maat vastustavat ilmastonmuutoksen viemistä turvallisuusneuvostoon, joka pystyy käyttämään pakottavaa valtaa kansainvälisessä yhteisössä. Kehittyvät maat vastustavat suojeluvastuunperiaatteen, joka on luonteeltaan solidaristinen, soveltamista ilmastotoimintaan. Kehittyvät valtiot eivät näe ilmastonmuutosta universaalina turvallisuusuhkana eikä se siis vaadi universaalista vastusta tai kansainvälisen yhteisön yhteisymmärrystä. Pluralistisen valtiot näkevätkin yhteisymmärrystä vaadittavan vain perusasioissa.

2.3.3. Vietnam – ilmastonmuutos kuuluu turvallisuusneuvostoon

Suurin osa G77-ryhmän valtioista ei kannata ilmastonmuutoksen viemistä säännölliseksi osaksi turvallisuusneuvoston toimintaa, vaikka monet kehittyvistä maista kohtaavat ilmastonmuutoksesta seuraavia haasteita. Ryhmästä kuitenkin löytyy myös valtioita, jotka eivät noudata muiden kriittistä linjaa vaan argumentoivat ilmastonmuutoksen kuuluvan turvallisuusneuvostoon sen turvallisuusvaikutusten takia. Yksi näistä poikkeuksen tekevästä maista on Vietnam, joka kohtaa moninaisia haasteita ilmastonmuutoksen seurauksena. Vietnam voidaankin luokitella yhdeksi ilmastonmuutokselle eniten haavoittuvammaksi maaksi, jonka maan edustaja tuo puheenvuorossaan esiin.

As a result, the displacement and migration of people and food and water insecurity are potential security risks and have been the cause of actual conflict in some cases. [...] The direct impact of climate change on international peace and security has become more evident. The threat is already here. The way in which we respond to it will define our future. [...] Viet Nam supports a comprehensive approach to address climate change, including its security implications. We are encouraged to see that in recent years the Security Council has increasingly recognized the importance of this issue and remains focused on it. (UNSC 2019, 63. Dang, Viet Nam.)

Vietnamin edustaja Dang toteaa puheenvuorossaan ilmastonmuutoksen seurausten voivan aiheuttaa turvallisuusriskejä ja jopa konflikteja. Hän jatkaa sanomalla että, ilmastonmuutoksen vaikutus kansainväliseen turvallisuuteen on ilmeinen ja se, miten vastaamme tähän uhkaan määrittää tulevaisuuttamme. Maantieteellisten tekijöiden takia Vietnam kohtaa laajan skaalan erilaisia ilmastonmuutoksen aiheuttamia uhkia ja haasteita kuivuudesta tulviin ja merenpinnan nousuun. Esimerkiksi *The World Bank* on listannut Vietnamin yhdeksi viidestä maasta, joihin merenpinnan nousu vaikuttaa eniten ja mahdollisesti katastrofaalisin seurauksin. (McElwee 2017.) Vietnamin edustaja mainitseekin puheenvuorossaan maan olleen jo pitkään kymmenen eniten ilmatoriskialttiin maan joukossa. Maassa ilmastonmuutos ei siis ole vain tulevaisuuden uhkakuva vaan sen vaikutukset nähdään jo nyt. Vietnamin ollessa ilmastonmuutoksen vaikutuksille altis kehittyvä maa, ei se yksin pysty turvaamaan maansa ja kansalaistensa turvallisuutta ilmastonmuutoksen seurausten edessä, joten sille on tärkeää varmistaa kansainvälisen yhteisön apu. Maa argumentoikin puheenvuorossaan ilmastonmuutoksen olevan kansainvälistä turvallisuutta uhkaava ilmiö, minkä takia turvallisuusneuvoston tulee osallistua ilmastonmuutoksen hallintaan. Argumentointinsa sekä haavoittuvuutensa takia Vietnam sopisi paremmin pienten kehittyvien saarivaltioiden joukkoon kuin G77-ryhmään. Vietnam myös näkee kansainvälisen yhteisön vähemmän pluralistisena kuin muut G77-ryhmän maat. Vietnamin puheenvuorossa huomion keskipisteenä ovat ilmastonmuutoksesta aiheutuva ihmisten kärsimys ja kansainvälisten instituutioiden roolin merkitys.

Vietnamin lisäksi myös esimerkiksi Norsunluurannikko argumentoi puheenvuorossaan turvallisuusneuvostolla olevan merkittävä rooli ilmastonmuutokseen vastaamisessa. Kumpikaan valtioista ei osallistunut turvallisuusneuvoston kokoukseen vuonna 2007. Yhä suurempi määrä kehittyviä valtioita osoittaa kiinnostusta turvallisuusneuvoston ilmastokokouksia kohtaan osallistumalla kokouksiin. Myös lisääntyvä määrä kehittyviä valtioita määrittää ilmastonmuutoksen turvallisuushaasteeksi ja kannattaa

turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastonmuutoksen hallintaan. silti suurin osa G77-ryhmän maista edelleen vastustaa ilmastonmuutoksen käsittelemistä turvallisuusneuvostossa.

2.4. Suurvallat

Yhdysvallat, Venäjä ja Kiina ovat yksiä maailman suurimpia talouksia ja päästöjen tuottajia. Niiden toiminta liittyen ilmastonmuutoksen hillintään vaikuttaa suoraan muihin valtioihin sekä kansainvälisen yhteistyön lopputulokseen (Scott & Andrade 2015). Veto-oikeutensa takia nämä kolme valtiota ovat myös erilaisessa asemassa turvallisuusneuvostossa verrattuna muihin ei pysyviin jäseniin. Neuvoston pakottava valta ei yllä näihin valtioihin. Pysyvät jäsenmaat pystyvät varmistamaan, ettei niihin sovelleta säännöksiä, jotka eivät sovi maiden intresseihin ja samalla pystyvät asettamaan velvoitteita muille valtioille, jotka eivät välttämättä ole valmiita panemaan niitä täytäntöön (Scott & Andrade 2015).

2.4.1. Suvereeni Yhdysvallat

Turvallisuusneuvoston ensimmäisessä ilmastokokouksessa vuonna 2007 Yhdysvallat keskittyi puheenvuorossaan lähinnä esittelemään omaa ilmastotoimintaansa eikä suoraan ottanut kantaa siihen onko turvallisuusneuvosto oikea alusta ilmastonmuutoksen käsittelyyn. Puheenvuorosta oli kuitenkin tulkittavissa Yhdysvaltojen vastustavan aiheen käsittelyä neuvostossa, koska aihetta käsiteltiin jo aktiivisesti muilla areenoilla. (Karjalainen 2017, 58.) Ilmastoneuvotteluissa Yhdysvallat onkin ollut muita kehittyneitä maita haluttomampi osallistumaan esimerkiksi päästövähennystavoitteisiin. Yhdysvallat on myös ainoa turvallisuusneuvoston pysyväjäsenmaa, joka ei ole ratifioinut Kioton protokollaa ja maa onkin saanut 'ympäristöhidastelijan' maineen (Scott & Andrade 2015).

Vuoden 2019 ilmastokokouksessa Yhdysvallat keskittyy puheenvuorossaan esittelemään luonnonkatastrofeja, joita maa ja sen lähialueet ovat kohdanneet sekä avustustoimia, joita maa on tehnyt katastrofien uhrien hyväksi.

We have seen how natural disasters can exacerbate existing vulnerabilities, threatening critical infrastructure that citizens rely on to reliably deliver food, water and shelter in the wake of such events. [...] It is the policy of the United States to provide humanitarian and relief assistance to help countries deal with extreme weather events and natural disasters. (UNSC 2019, 20. Cohen, United States of America).

Yhdysvaltojen edustaja Cohen toteaa puheenvuorossaan luonnonkatastrofien voivan pahentaa entisestään valtioiden heikkouksia ja uhkaavan valtioiden elintärkeää infrastruktuuria. Cohen jatkaa puheenvuoroaan kertomalla Yhdysvaltojen näkevän humanitaarisen avun tarjoamisen luonnonkatastrofeja kohtaaville maille olevan maan perusperiaate. Yhdysvaltojen puheenvuorossa luonnonkatastrofit ja äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttama tuho nousevat pääosaan. Mielenkiintoista maan puheenvuorossa onkin se, ettei sanoja *climate* tai *climate change* mainita kertaakaan. Yhdysvaltojen valintaa jättää ilmastonmuutokseen viittaavat termit maan puheen ulkopuolelle voidaan pitää tietoisena valintana. Tieto on aina tulkinnanvaraista ja puhuja voi esittää tietoa valikoidusti itselleen hyödyllisellä tavalla (Martin 2014, 67). Yhdysvaltojen edustaja pyrkii rajaamaan ilmastokeskustelun hyvin kapealle alueelle, jossa keskitytään lähinnä ilmastonmuutoksen aiheuttamiin katastrofeihin.

Keskittymällä puheenvuorossaan katastrofeihin valmistautumiseen ja niistä selviytymiseen Yhdysvallat vie huomiota 'sopeutumiseen' (*adaptation*). Jos puhuttaisiin laajemmin ilmastonmuutokseen vastaamisesta, 'hillintä' (*mitigation*) tulisi välttämättömästi osaksi keskustelua. Sopeutuminen viittaa todelliseen tai odotettuun ilmastoon ja sen vaikutuksiin mukautumiseen sekä haittavaikutusten välttämiseen tai minimointiin tai hyödyllisten olosuhteiden hyväksikäyttöön. Hillintä puolestaan tarkoittaa kasvihuonekaasun lähteiden vähentämistä tai nielujen lisäämistä. (Scott 2015.) Sopeutuminen istuu turvallisuusneuvoston perinteiseen rooliin hillintää paremmin (em.) ja on helppoa nähdä miksi Yhdysvallat suosivat sopeutumista. Ilmastoneuvottelujen historiassa Yhdysvallat ei ole kovinkaan innokkaasti osallistunut ilmastotoimiin ja esimerkiksi vuosina 2017–2021 maan presidenttinä toiminut Donald Trump ilmasi julkisesti epäilevänsä ihmisten vaikutusta ilmastonlämpenemiseen ja vähensi aktiivisesti maan ilmastotoimia. Hillintä vaatisi päästövähennyksiä ja kansainvälisiin päästövähennystavoitteisiin osallistumista, millä olisi suora vaikutus maan sisäpolitiikkaan ja esimerkiksi talouskasvuun. Yhdysvaltojen puheenvuorosta näkyikin maan yleinen haluttomuus osallistua kansainväliseen ilmastotoimintaan sekä haluttomuus laittaa ilmastonmuutos maan sisäpolitiikassa muiden aihealueiden edelle. George Bushin presidenttikaudella Yhdysvallat vetäytyi Kioton pöytäkirjasta, koska ”amerikkalainen elämäntapa ei ole neuvoteltavissa” (Trombetta 2008). Vuonna 2017, pian virkaanastumisensa jälkeen Trump ilmoitti Yhdysvaltojen irtaantuvan Pariisin sopimuksesta, koska sopimus on ”epäreilu” yhdysvaltalaisille (Pompeo 2019).

Yhdysvaltojen puheenvuorossa ei mainitakaan multilateraalisia sopimuksia, joita erityisesti monet muut teollistuneet maat pitävät tärkeimpänä väylänä vastata ilmastonmuutokseen. Sen sijaan Yhdysvallat tuo puheenvuorossaan esiin maan tekemää yhteistyötä eri valtioiden hallitusten ja paikallisten järjestöjen kanssa.

Beyond the Caribbean and Central America, the United States is partnering with Governments and regional organizations to bring relief and disaster preparedness to those who need it most. (UNSC 2019, 21. Cohen, United States of America).

Yhdysvaltojen edustaja Cohen kertoo puheenvuorossaan kahdenvälisestä yhteistyöstä, jota maa tekee auttaakseen katastrofeista kärsiviä. Yhdysvaltojen haluttomuus osallistua kansainvälisiin päästövähennystoimiin ja sitoutua vakavasti otettavaan päästövähennystavoitteisiin juontuu monista eri seikoista. Anthony Brentonin (2013) mukaan ensinnäkin Yhdysvallat on riippuvainen halvasta energiasta ja maan poliittinen järjestelmä on suhteellisen avoin teollisuuden lobbaukselle. Päästövähennyksiin ei siis suhtauduta kovinkaan myönteisesti. Yhdysvalloissa myös liitetään tieteseen vahvaa skeptisyyttä, mikä näkyy esimerkiksi ilmastodenialismina. Päästövähennystavoitteet myös pakottaisivat maan altistumaan kansainväliseen taloudelliseen sääntelyyn, mikä ei sovi Yhdysvaltojen intresseihin. Näiden seikkojen lisäksi Yhdysvaltojen ulkopolitiikan traditiota voidaan pitää voimakkaasti kansainvälispoliittisen realistisen teoriaperinteen innoittamana, mikä tekee maasta vähemmän avoimen ja empaattisen kehittyvän maailman ja Euroopan unionin vaatimuksille (Brenton 2013.)

Yhdysvaltojen voidaan siis nähdä perustavan ulkopolitiikkansa kansainvälisen järjestelmän mallille, joka perustuu valtioiden väliseen valtopolitiikkaan ja kansainväliseen anarkiaan, eli englantilaisen koulukunnan termein valtiosuhteeseen (ks. Buzan 2004). Yhdysvalloille valtion oma suvereniteetti on etusijalla kansainvälisessä yhteistyössä, eikä ilmastonmuutos ei ole tarpeeksi suuri tai vakava ongelma syrjäyttääkseen sen. Yhdysvallat kannattaa kansainvälistä yhteistyötä, kuten yllä sitaatissa Cohen toteaa, mutta vain silloin kuin se sopii valtioin omiin intresseihin. Yhdysvallat on siis ilmastopolitiikassa selkeästi pluralistinen valtio. Yhdysvaltojen toiminnasta ilmastoneuvotteluissa heijastaa maan asemaa suurvaltana. Suurvalloille on tyypillistä suosia kahdenvälisiä sopimuksia multilateraalisten sijaan ja toimia itsenäisesti kansainvälisissä suhteissa. Suurvallat myös pyrkivät luomaan kansainvälistä järjestelmää, joka edistää valtojen kanssa samoja intressejä. (Korhonen &

Mori 2019.) Yhdysvallat näyttääkin toteuttaneen vuonna 2019 ilmastopolitiikkaa, mikä perustui presidentti Trumpin iskulauseeseen ”America first”. Kansainväliset ilmastopöimukset ja -tavoitteet eivät sovi yhteen Yhdysvaltojen intressien kanssa, joten maa irtaantuu niistä.

Ensimmäisessä turvallisuusneuvoston kokouksessa vuonna 2007 Yhdysvallat ei suoraan ottanut kantaa siihen, tulisiko ilmastonmuutosta käsitellä turvallisuusneuvostossa. Vuoden 2019 kokouksessa Yhdysvallat kuitenkin toteaa eksplisiittisesti turvallisuusneuvostolla olevan tärkeä rooli ilmastonmuutokseen liittyvässä toiminnassa.

Each nation must do its part, but we believe that the Security Council and its member States can and should play an especially important role in this common effort to assist with disaster preparedness and response. (UNSC 2019, 21. Cohen, United States of America).

Yhdysvaltojen edustaja Cohen toteaa turvallisuusneuvostolla ja sen jäsenmailla olevan erityisen tärkeä rooli katastrofeihin valmistautumisessa ja vastaamisessa. Yhdysvaltojen voidaan siis nähdä kannattavan turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastotoimiin, mutta neuvoston rooli rajoittuisi sopeutumiseen ja olisi enemmän reagoiva kuin ennaltaehkäisevä. Turvallisuusneuvosto vastaisi ilmastonmuutoksesta aiheutuviin ongelmiin ilman, että yhteyttä ilmastonmuutokseen eksplisiittisesti mainittaisiin (Scott 2015). Shirley Scottin (2015) mukaan turvallisuusneuvosto onkin jo vastannut ilmastonmuutokseen tällä tavalla implisiittisesti, sillä usein ilmastonmuutoksesta aiheutuneet ongelmat esitellään neuvostolle jonkin muun nimikkeen kuin ’ilmastonmuutos’ alla. Yhdysvallat ei siis kannata turvallisuusneuvoston toimintavallan laajentamista tai turvallisuuden käsitteen laajentamista koskemaan ilmastonmuutosta.

2.4.2. Perinteinen Venäjä

Turvallisuusneuvoston ensimmäisessä ilmastokokouksessa vuonna 2007 Venäjän puheenvuorossa esiintynyt argumentointi oli hyvin samankaltaista kuin Yhdysvaltojen puheenvuorossa. Venäjä keskittyi lähinnä esittelemään maan omia ilmastotoimia eikä suoraan ottanut kantaa turvallisuusneuvoston rooliin. Venäjän puheenvuorosta pystyi kuitenkin tulkitsemaan maan vastustaneen ilmastonmuutoksen tuomista turvallisuusneuvostoon. (Karjalainen 2017, 59–60.) Myös myöhemmissä ilmastokokouksissa Venäjä on avoimesti vastustanut turvallisuusneuvoston osallistumista

ilmastonmuutokseen vastaamiseen sekä kyseenalaistanut ilmastonmuutoksen ja turvallisuuden välisen linkin olemassaolon (Conca, Thwaites & Lee 2017).

Venäjä seuraa perinteistä linjaansa myös vuoden 2019 turvallisuusneuvoston ilmastokokouksessa.

The position of the Russian Federation with regard to the security impacts of climate change is well known. We deem it excessive, and even counterproductive, to consider climate change in the Security Council, whose aim under the Charter of the United Nations is to swiftly respond to serious challenges to international peace and security. We consider that this practice undercuts the current system of division of labour within the United Nations. (UNSC 2019, 16. Nebenzia, Russia.)

Venäjän edustaja Nebenzia aloittaa puheenvuoronsa kertomalla Venäjän pitävän ilmastonmuutoksen tuomista turvallisuusneuvostoon yliampuvana ja jopa haitallisena. Hän jatkaa toteamalla, että turvallisuusneuvoston tehtävä on vastata nopeasti vaikeisiin kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden haasteisiin, jolloin ilmastonmuutoksen käsittely neuvostossa kumoaisi YK:ssa vallitsevan työnjaon. Venäjä siis argumentoi, ettei ilmastonmuutosta tulisi käsitellä turvallisuusneuvostossa, koska ilmastonmuutos ei ole universaali turvallisuusongelma eikä näin ollen sovi neuvoston mandaattiin. Argumentti perustuu rationaaliseen argumentointiin ja induktiiviseen päättelyyn, jossa johtopäätös johdetaan empiirisistä todisteista (Martin 2014, 60–61). Koska syyseuraus suhdetta ilmastonmuutoksen ja turvallisuusongelmien välillä ei olla pystytty todistamaan, ei ilmastonmuutos täysin istu turvallisuusneuvoston mandaattiin.

Venäjän puheenvuorossa esiintyvä argumentointi on paikoitellen hyvin samankaltaista kuin G77-ryhmän puheenvuoroissa nähty argumentointi. Myös G77-ryhmän valtiot argumentoivat, ettei ilmastonmuutos sovellu turvallisuusneuvostoon perustensa rationaaliseen argumentointiin. Venäjän puheenvuorossa esiintyy myös täysin sama argumentti, joka nähtiin Brasilian puheenvuorossa:

However, a generalized linking of the topic of climate change with peace can lead to the false assumption that the problems of the environment are unavoidable and always lead to conflict. (UNSC 2019, 16. Nebenzia, Russia.)

Venäjän edustaja sanoo, että jos turvallisuus yhdistetään ilmastonmuutokseen yleisessä mielessä, johtaa se harhaolettamaan, jossa ympäristöongelmat olisivat välttämättömiä ja

johtaisivat aina konflikteihin. Venäjä näkee turvallisuusneuvoston toimivan perinteisen turvallisuuden alueella. Perinteisen turvallisuuden näkökulmassa valtiot nähdään turvallisuuden päätoimijoina ja turvallisuus saavutetaan voimankäytön avulla (Trombetta 2008, 587). Ilmastonmuutos ei ole perinteinen turvallisuushaaste, eikä siihen voida vastata perinteisen turvallisuuden menetelmin. Jos ilmastonmuutosta katsotaan perinteisen turvallisuuden näkökulmasta, ei se sovi turvallisuuskeskusteluun eikä turvallisuusneuvostoon. Jotta ilmastonmuutos voitaisiin määritellä kansainväliseksi turvallisuushaasteeksi ja sitä voitaisiin käsitellä turvallisuusneuvostossa, täytyisi neuvoston turvallisuuskäsitystä laajentaa. Neuvoston turvallisuuskäsityksen laajentaminen koskemaan ilmastonmuutosta ei kuitenkaan sopisi Venäjän intresseihin. Venäjää voidaan pitää pluralistisena valtiona, joka näkee kansainvälisen yhteisön perustuvan valtioiden omille intresseille ja valtioiden välisen yhteisymmärryksen tarpeelliseksi vain perusasioissa. Valtioiden välinen yhteistyö toimii esteenä epäjärjestykselle. Venäjä ei pidä ilmastonmuutosta universaalina turvallisuusuhkana eikä se näin ollen kuulu ensisijaisesti kansainvälisen yhteisön instituutioihin.

Venäjä esittää puheenvuorossaan toimia, joita ilmastonmuutokseen vastaamiseksi tulisi tehdä. Näitä toimia ovat esimerkiksi kehittyvien maiden auttaminen, kestävään kehitykseen liittyvät toimet ja erityisesti katastrofiapu. Yhdysvaltojen tavoin Venäjä ei ole erityisen innokas osallistumaan laajoihin ilmastotoimiin ja kannattaa enemmän sopeutumiseen liittyviä toimia kuin hillintätoimia. Maria Sharmina, Kevin Anderson ja Alice Bows-Larkin (2013) kirjoittavat, että Venäjän valtaeliitistä kuuluu suhteellisen paljon vastustusta sekä hillintä- että sopeutumistoimia kohtaan ja usein syyksi maan toimimattomuudelle annetaan maan suhteellisen korkea sopeutumiskyky, joka juontuu fyysisistä maantieteellisistä seikoista kuten laajoista hiilinielumetsä alueista. Toiseksi syyksi Venäjän haluttomuudelle osallistua ilmastotoimintaan annetaan maan laajat fossiilisten polttoaineiden varannot, joihin perustuu maan haluttomuus kehittää uusiutuvia energialähteitä ja maan vaikutusvalta polttoaineen viennin kohdemaihin. Jos Venäjä osallistuisi päästövähennys toimiin, antaisi se kilpailullisen etuaseman muille suurten päästöjen maille, jotka eivät ole sitoutuneet päästövähentämistavoitteisiin. Keskeinen osa maan geopoliittisia tavoitteita onkin kontrollin käyttö kansainvälisellä areenalla ja sitä kautta suurvallan statuksen säilyttäminen. (Sharmina, Anderson & Bows-Larkin 2013.)

Puheenvuoronsa loppupuolella Venäjä tuo vielä esiin haasteita, joita se näkee liittyvän ilmastonmuutokseen vastaamiseen.

As for problems associated with climate change, we deem the most pertinent challenge facing the international community to be ensuring total compliance with the rules for implementing, in the framework of the Paris Agreement on Climate Change[.] (UNSC 2019, 17. Nebenzia, Russia.)

Sitaatissa edustaja Nebenzia sanoo, että olennaisin kansainvälisen yhteisön ilmastotoimintaan liittyvistä haasteista on sen takaaminen, että kaikki ilmastositoumustenosapuolet noudattavat ja toimeenpaneavat ilmastositoumuksia täydellisesti. Monet valtiot nostavat kokouksen puheenvuoroissa ilmastositoumukset ja erityisesti Pariisin sopimuksen tärkeimmäksi väyläksi vastata ilmastonmuutokseen. Nykypäivänä tällaiset multilateraalit sopimukset ovatkin olleet ensisijainen tapa vastata ilmastonmuutokseen globaalisti. Multilateraalit sopimukset perustuvat periaatteeseen, jossa suvereenit valtiot sitoutuvat kansainväliseen lakiin hyväksymisprosessin kautta. Ongelmallista näissä sopimuksissa on, ettei sopimusneuvottelujen jälkeen kaikki valtiot välttämättä ratifioi sopimuksia eivätkä näin ollen ole sidottuja täyttämään sopimuksen ehtoja. Multilateraalissa ilmastositoumuksissa ongelmallista on myös, jos suurten päästöjen valtiot eivät ratifioi sopimusta, ei sopimuksen kokonaistavoitteita välttämättä saavuteta, vaikka kaikki sopimuksen ratifioineet valtiot täyttäisivät sopimuksessa asetetut tavoitteet. Kioton pöytäkirja, jota esimerkiksi Yhdysvallat ei aikanaan ratifioinut, on hyvä esimerkki tästä. (Scott & Andrade 2012.)

Vaikka Venäjä edelleen vastustaa ilmastonmuutoksen viemistä turvallisuusneuvostoon, on maa ottanut huomattavia edistysaskeleita ilmastotoimissaan. Venäjä ratifioi Kioton protokollan vuonna 2004 ja hyväksyi Pariisin sopimuksen lokakuussa 2019. Maria Sharmina ym. (2013) ovat vilauttaneet mahdollisuutta, jossa Venäjän valta-asema päättyisi ilmastonmuutoksen seurauksena ja fossiilisten polttoaineiden aikakauden päätyttyä. He esittävät ilmastonmuutoksen tarjoavan Venäjälle tilaisuuden tarttua sen johtajapotentialiin, jos maa hylkäisi sen lyhytnäköiset poliittiset ja taloudelliset tavoitteet ja sen sijaan alkaisi hyödyntämään maan vaikutusvaltaa hiilineutraaliuuteen ja kestävyysliikkeen liittyvissä kansallisessa ja kansainvälisessä toiminnassa. Yhdessä muiden suurten päästöjen maiden kanssa Venäjällä on merkittävä rooli globaalissa ilmastonmuutoksen hillinnässä (Sharmina, Anderson & Bows-Larkin 2013). Todennäköisemmältä kuitenkin näyttää, että

edistysaskeleet venäjän ilmastotoimissa johtuvat siitä, että ne ovat sattuneet sopimaan maan intresseihin. Tästä kertoo esimerkiksi se että, Kioton protokollan Venäjälle määräämät päästövähennystavoitteet olivat maan helposti saavutettavissa. Yhdysvaltojen vetäytyttyä Pariisin sopimuksesta ilmastojohtajuuden rooli näyttäsikin jäävän Kiinan ja Euroopan Unionin harteille.

2.4.3. Leiriä vaihtava Kiina

Ilmastoneuvotteluissa Kiina on yleensä esiintynyt yhdessä G77-ryhmän kanssa ja vastustanut turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastotoimiin. Turvallisuusneuvoston ensimmäisessä ilmastokokouksessa vuonna 2007 Kiina seurasikin samaa linjaa kehittyvien maiden kanssa ja esitti ilmastonmuutoksen olevan ensisijaisesti kestävän kehityksen ongelma ja näki ilmastonmuutoksen kansallisen turvallisuuden -diskurssin kautta (Karjalainen 2017, 50–51). Viime vuosina Kiina on kuitenkin nostanut päätään ilmastotoimijana ja asettanut kunnianhimoisia päästötavoitteita. Syyskuussa 2020 Kiina ilmoitti yllättäen asettaneensa tavoitteekseen hiilineutraaliuden vuoteen 2060 mennessä (McGrath 2020).

Vuoden 2019 turvallisuusneuvoston ilmastokokouksessa Kiina aloittaa puheenvuoronsa toteamalla, että ilmastonmuutoksen aiheuttamista haasteista on tullut joillain alueilla rauhaa ja vakautta heikentävä tekijä.

Climate change induces natural disasters, wreaks havoc in many parts of the world and poses grave threats to food security, water resources, the ecological environment, energy, human life and property. These issues have even become disruptive factors in certain regions, undermining peace and stability. Easing the impact of climate-change-related disasters obviously serves global stability. In facing this global challenge, the international community needs to step up cooperation and respond together. (UNSC 2019, 15. Ma Zhaoxu, China).

Kiinan edustaja Ma toteaa puheenvuorossaan ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämisellä olevan vaikutusta globaaliin vakauteen, joten kansainvälisen yhteisön on lisättävä yhteistyötään ja vastattava ilmastonmuutokseen yhdessä. Kiinan puheenvuorossa nähdä, että maa on jättänyt kansallisen turvallisuuden -diskurssin taakseen ja siirtyneen käyttämään kansainvälisen turvallisuuden -diskurssia, jossa ilmastonmuutoksen nähdään luovan haasteita kansainväliselle turvallisuudelle ja *status quo*lle (McDonald 2013). Maa ei

myöskään näe ilmastonmuutosta enää vain kestävän kehityksen ongelmana vaan kansainvälisen rauhan haasteena, jolla voi olla myös turvallisuusvaikutuksia.

Mielenkiintoiseksi Kiinan puheenvuoron tekeekin juuri muutos maan asenteessa ilmastotoimia kohtaan, mikä tulee ilmeiseksi verratessa vuoden 2007 ja 2019 kokousten puheenvuoroja. Vuonna 2007 Kiina ei osoittanut suurta kiinnostusta ilmastotoimintaa kohtaan, mutta on sen jälkeen tehnyt täyskäännöksen, josta esimerkkinä voidaan pitää 2060 hiilineutraaliustavoitetta, joka luultavasti on vuoden 2019 kokouksen aikana ollut jo Kiinan hallituksessa käsittelyssä. Miksi Kiina on muuttanut asennettaan ilmastonmuutoksen vastaamista kohtaan. Yhdeksi syyksi voidaan nimetä ilmastojohtajuuden tavoittelun. Kiinan ilmastotoiminnan voidaan nähdä heijastelevan maan kansainvälisen politiikan tavoitteita. Yksi Kiinan globaalia strategiaa ohjaava tekijä on maan prestiisi, joka koki kovan kolauksen Kööpenhaminan ilmastokonferenssissa vuonna 2009, jossa Kiinaa syytettiin ilmastokeskustelun epäonnistumisesta. Kiina on myös kärsinyt jo pitkään pahasta ilmansaastumisesta ja sen aiheuttamista ongelmista, minkä Kiina on kokenut suurena häpeän aiheena. Aikaisemmin Kiina tavoitteli ilmastojohtajuutta yhdessä Yhdysvaltojen kanssa, mutta Yhdysvaltojen vetäytyttyä Presidentti Donald Trumpin johdolla Pariisin sopimuksesta Kiina on noussut ottamaan johtoaseman ilmastovastuullisuudessa. (Godbole 2016.)

Kunnianhimoisesta ilmastotoiminnastaan huolimatta Kiina on suhtautunut varauksella turvallisuusneuvoston ilmastotoimintaan. Aikaisemmissa ilmastokokouksissa Kiina on toiminut Venäjän liittolaisena ja vastustanut ilmastonmuutoksen viemistä neuvostoon. Vuoden 2019 kokouksessa Kiinan edustaja toteaa, että relevanttien YK:n elinten tulisi vastata ilmastonmuutokseen noudattaen YK:ssa vallitsevaa työnjakoa sekä elinten toimivaltuuksia.

The relevant United Nations agencies should properly address and respond to climate-change-related issues in line with a division of labour and their respective functions. (UNSC 2019, 15. Ma Zhaoxu, China).

Kiina ei siis innokkaasti kannata turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastokeskusteluihin, mutta hyväksyy tarvittaessa neuvoston osallistumisen, kunhan se sopii neuvoston mandaattiin. Tässä yhteydessä on hyvä huomioda, että neuvoston pysyvänä jäsenmaana Kiina pystyy käyttämään veto-oikeuttaan ja estää maalle epämieluisien päätöslauselmien hyväksymisen.

3. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella ilmastonmuutoskeskustelun tilaa YK:n turvallisuusneuvostossa vuonna 2019. Tutkimuksessa pyrittiin vastaamaan kysymyksiin,

Miten turvallisuusneuvoston vuoden 2019 ilmastokokouksessa argumentoidaan ilmastonmuutoksen olevan kansainvälinen turvallisuusuhka ja sopivan turvallisuusneuvoston käsiteltäväksi?

Mitä syitä valtioilla on kannattaa tai vastustaa turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastonmuutoskeskusteluun ja ilmastotoimintaan?

Aineistona tutkimuksessa toimi turvallisuusneuvoston vuoden 2019 ilmastokokouksessa esitetyt puheenvuorot. Puheenvuorojen analysoinnissa käytettiin retoriikan teoriaa, jonka avulla tutkittiin aineistossa esiintynyttä argumentointia. Puheenvuoroissa esiintynyttä argumentointia tarkasteltiin sekä turvallisuusneuvoston toimintaa ja ilmastotoimintaa arvioivan kirjallisuuden että kansainvälisten suhteiden teorian avulla, mitkä yhdessä muodostivat tutkimuksen teoreettisen näkökulman. Puheenvuoroista nostettiin esiin myös niissä esiintyneitä ilmastodiskursseja. Ilmastokokouksessa esitetyt puheenvuorot jaettiin tutkimuksessa neljään ryhmään perustuen valtioiden maantieteellisiin, kehityksellisiin ja toimintakyvyn eroihin sekä oletukseen, että erot vaikuttavat valtioiden puheenvuoroihin.

Ensimmäisenä ryhmänä tutkimuksessa tarkasteltiin Euroopan valtioiden puheenvuoroja. Euroopan valtioiden puheenvuoroissa ilmastonmuutoksen argumentointiin olevan kansainvälinen turvallisuusuhka ja kannatettiin ilmastonmuutoksen ottamista osaksi turvallisuusneuvoston toimintaa. Euroopan valtiot argumentoivat, että ilmastonmuutos luo riskejä sekä ihmisille että valtioille ja saattaa pahentaa tai aiheuttaa konflikteja. Euroopan valtioiden puheenvuoroissa nähtiin myös esiintyvän kansainvälisen turvallisuuden - diskurssi. Ensimmäisestä turvallisuusneuvoston ilmastokokouksesta lähtien Euroopan valtiot ovat määritelleet ilmastonmuutoksen kansainväliseksi turvallisuushaksi ja kannattaneet ilmastonmuutoksen käsittelemistä neuvostossa. Eurooppa ja Euroopan unioni usein esiintyvät moraalisen toimijana kansainvälisellä arenalla, mikä näkyy myös ilmastokeskusteluissa. Euroopan valtioiden puheenvuoroissa kansainvälinen yhteisö sekä ilmastotoiminta näyttäytyivätkin solidaristisina.

Toisena ryhmänä tutkimuksessa tarkasteltiin pienten kehittyvien saarivaltioiden puheenvuoroja, joissa Euroopan valtioiden puheenvuorojen tavoin argumentointiin ilmastonmuutoksen uhkaavan kansainvälistä turvallisuutta. Puheenvuoroissaan pienet kehittyvät saarivaltiot korostivat omaa haavoittuvuuttaan sekä kansainvälisen yhteisön vastuuta vastata ilmastonmuutokseen. Saarivaltioiden puheenvuoroista nousi esiin diskurssi, jossa oli sekä kansainvälisen turvallisuuden -diskurssin että inhimillisen turvallisuuden -diskurssin piirteitä. Aikaisemmissa turvallisuusneuvoston ilmastokokouksissa kysymys neuvoston roolista ilmastotoiminnassa on jakanut saarivaltiot kahteen ryhmään: Tyynenmeren valtiot ovat puhuneet kuuluvasti neuvoston tärkeän roolin puolesta, kun taas Karibian valtiot ovat seuranneet G77-ryhmän kriittisempää linjaa. Vuoden 2019 ilmastokokouksessa kahtiajako kuitenkin oli pienentynyt ja Karibian valtiot eivät enää vastustaneet neuvoston osallistumista ilmastotoimintaan, vaikka painottivatkin UNFCCC:n roolia päätoimijana. Pienten kehittyvien saarivaltioiden kärsiessä ilmastonmuutoksen pahimmista seurauksista ja vähäisten resurssien takia saarivaltiot kannattavat solidaristista ilmastotoimintaa ja kansainvälistä yhteisöä.

Kolmas ryhmä, jonka puheenvuoroja tutkimuksessa tarkasteltiin, muodostui kehittyvistä G77-ryhmän valtioista pois lukien pienet kehittyvät saarivaltiot sekä Kiina. Ryhmän puheenvuoroissa nähtiin kehittyvien valtioiden pitävän ilmastonmuutosta uhkana, mutta niin myös turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastomuutokseen vastaamiseen. Kehittyvät valtiot argumentoivat, ettei turvallisuusneuvosto ole sopiva foorumi käsitellä ilmastonmuutosta. Argumenttiaan valtiot perustelivat muun muassa sillä, ettei neuvostolla ole sopivaa mandaattia ja sillä, että neuvosto on epäedustava ja hierarkkinen toimija. Kehittyvät valtiot ovat haluttomia asettamaan ilmastonmuutosta turvallisuusneuvoston pakottavan vallan alle, sillä ne asettavat talouskasvun ja kehittymistavoitteensa ilmastomuutokseen vastaamisen yläpuolelle. Valtiot pitävät myös omaa suvereniteettiaan tärkeänä ja haluavat myös kansainvälisen yhteisön kunnioittavan sitä. Kehittyvien maiden puheenvuoroissa korostuikin pluralismi. Kehittyvien maiden puheenvuoroista nousi esiin myös puheenvuoroja, joissa turvallisuusneuvoston ilmastotoiminnan nähtiin olevan hyödyllistä ja tärkeää. Ensimmäisessä turvallisuusneuvoston ilmastokokouksessa kehittyvät maat esiintyivät yhtenäisenä ryhmänä eivätkä pitäneet ilmastomuutoksen turvallistamista tai neuvoston osallistumista ilmastotoimintaan hyödyllisenä. Verratessa kokousta vuoden 2019 kokoukseen nähdään, kuinka asenteet ilmastotoimintaa kohtaan ovat muuttuneet ryhmän sisällä.

Neljäntenä ja viimeisenä ryhmänä tutkimuksessa tarkasteltiin suurvaltojen puheenvuoroja. Suurvalloiksi tässä tutkimuksessa laskettiin Yhdysvallat, Venäjä ja Kiina. Suurvallat poikkeavat muista valtioista ollessaan maailman suurimpia talouksia ja suurimpia päästöjen tuottajia. Suurvaltojen ilmastotoimet tai toimien puute vaikuttavat suoraan maailman muihin valtioihin. Yhdysvallat pyrki puheenvuorossaan rajaamaan ilmastokeskustelun horisonttia kapeaan katastrofinäkökulmaa. Yhdysvaltojen puheenvuorossa nähtiin maan asettavan omat sisäpoliittiset tavoitteet ja intressit kansainvälisen ilmastotoiminnan yläpuolelle. Yhdysvaltojen asema suurvaltana heijastuu hyvin maan ilmastopolitiikkaan, joka seuraa kulloisenkin presidentin asettamia sisäpoliittisia tavoitteita. Turvallisuusneuvoston ensimmäisen ilmastokokouksen aikaan Yhdysvaltojen presidenttinä toimi George W. Bush, jonka hallinto ei pitänyt ilmastoasioita tärkeinä. Presidentti Barack Obaman (2009–2017) kaudella ilmastoasiat nostettiin tärkeäksi osaksi Yhdysvaltojen politiikkaa, mutta Donald Trumpin (2017–2021) noustua presidentiksi maan ilmastopolitiikassa otettiin askelia taaksepäin. Vuoden 2020 vaaleissa maan presidentiksi nousi Joe Biden, joka nosti ilmastoasiat jälleen tärkeään asemaan ja esimerkiksi liitti Yhdysvallat takaisin Pariisin sopimukseen. Venäjä puolestaan argumentoi puheenvuorossaan, ettei ilmastonmuutosta voida pitää universaalina turvallisuusuhkana, eikä sitä näin ollen ole sopivaa käsitellä turvallisuusneuvostossa. Venäjä on pysynyt horjumattomana kannassaan ensimmäisestä turvallisuusneuvoston ilmastokokouksesta lähtien. Venäjä ei osallistu innokkaasti kansainvälisiin ilmastotoimiin, ellei toimet sovi maan omiin tavoitteisiin. Esimerkiksi päästövähennystavoitteisiin liittyvä fossiilisten polttoaineiden käytön rajoittaminen ei istu niistä riippuvaisen maan intresseihin. Kiinan puheenvuorossa maa argumentoi ilmastonmuutoksen olevan haaste kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle. Vaikka Kiina ei suoraan puheenvuorossaan sanonut kannattavansa turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastotoimintaan, voitiin puheenvuorosta tulkita maan hyväksyvän sen, kunhan se sopii neuvoston mandaattiin. Verratessa Kiinan puheenvuoroja vuoden 2007 ja 2019 turvallisuusneuvoston ilmastokokouksissa nähdään maan tehneen täyskäännöksen. Maa on irrottautunut G77-ryhmästä sekä kehittyvän maan tittelistä ja nostanut päätään kunnianhimoisena ilmastotoimijana. Kiinan asenteessa tapahtuneen täyskäännöksen ja maan asettaman 2060 hiilineutraaliustavoitteen perusteella Kiinan voidaan odottaa ottavan ilmastojohtajuuden paikan itselleen yhdessä Euroopan Unionin kanssa.

Turvallisuusneuvoston ilmastokokouksessa esitettyjen puheenvuorojen argumentointi seurasi tarkasti pluralismi-solidarisismi jakoa. Soliadrისტiset valtiot kannattivat ilmastomuutoksen käsittelemistä turvallisuusneuvostossa, kun taas pluralistiset valtiot vastustivat sitä ja valtioiden suvereniteetin ohittavaa ilmastotoimintaa. Ilmastomuutoksen ollessa globaali ilmiö, joka ei kunnioita valtioiden rajoja sen hallinta vaatii solidaristista toimintaa.

Yhä lisääntyvä määrä valtioita määrittelee ilmastomuutoksen kansainvälistä turvallisuutta uhkaavaksi tekijäksi ja hyväksyy aiheen käsittelyn turvallisuusneuvostossa. Turvallisuusneuvoston osallistumista tiukasti vastustanut kehittyvien maiden neuvotteluryhmä G77 on hajoamassa. Kiina on irtaantunut ryhmästä ja siirtynyt kunnianhimoiseksi ilmastotoimijaksi suurvaltojen rinnalle. Sekä pienten kehittyvien saarivaltioiden joukosta että muiden kehittyvien maiden joukosta löytyy yhä enemmän valtioita, jotka kannattavat vahvempaa ilmastotoimintaa sekä turvallisuusneuvoston osallistumista. Verratessa turvallisuusneuvoston vuoden 2007 ja 2019 ilmastokokouksessa pidettyjä puheenvuoroja voidaan nähdä valtioiden asenteissa tapahtunut positiivinen muutos.

Valtioiden asenteissa tapahtuneesta muutoksesta huolimatta turvallisuusneuvoston keskusteluissa ei olla konkreettisesti edetty ensimmäistä keskustelua pidemmälle. Vaikka yhä useampi valtio tunnustaa ilmastomuutoksen mahdolliset turvallisuusvaikutukset, edelleen moni valtioista näkee turvallisuusneuvoston epäsopivana foorumina ilmastomuutoksen käsitellylle. Turvallisuusneuvoston ilmastokokouksissa edelleen keskistytään kiistelemään tulisiko neuvoston osallistua ilmastomuutokseen vastaamiseen. Malediivien edustajan kokouksessa esittämä lausahdus kiteyttääkin hyvin turvallisuusneuvoston kokousten lopputuleman, joten se kannattaa toistaa: ” Yet today, 12 years later, I am still repeating the same message in the Council.”

Tämä tutkimus osoittaa, että turvallisuusneuvoston ilmastotoimintaan liittyvät näkemykset ovat edelleen vahvasti polarisoituneita. Turvallisuusneuvostossa on keskusteltu ilmastomuutoksesta yhä useammin ja voitaisiin sanoa aiheen tulleen säännölliseksi osaksi neuvoston toimintaa. Vaikka neuvoston ilmastokeskustelut itsessään viestivät aiheen olevan kansainvälisesti merkittävä, tulevaisuuden turvallisuuteen liittyvän ilmastotyön kannalta tärkeämpää olisi kuitenkin saavuttaa yhteisymmärrys neuvoston jäsenmaiden kesken. Niin

kauan kuin jokin turvallisuusneuvoston pysyvistä jäsenmaista eli lähinnä Yhdysvallat, Venäjä tai Kiina vastustaa turvallisuusneuvoston osallistumista ilmastonmuutokseen vastaamiseen ei neuvosto voi konkreettisesti ja eksplisiittisesti osallistua ilmastonmuutoksen ja sen seurausten hallintaan. Todennäköiseltä näyttää, että ilmastokokoukset pysyvät säännöllisenä osana turvallisuusneuvoston toimintaa, mutta Venäjän vastustuksen takia ilmastonmuutokseen liittyviä päätöslausemia ei tulla tulevaisuudessakaan näkemään.

Jatkossa olisi mielekästä pohtia onko turvallisuusneuvosto nykyisellään huono foorumi ilmastonmuutoksen käsittelyyn vai voisiko ilmastonmuutoksen vieminen turvallisuusneuvostoon kehittää neuvoston toimintatapoja tai epätasa-arvoista, hierarkkista ja reaktiivista luonnetta. Pohdittavaksi myös jää miten ilmastonmuutoksen vieminen turvallisuusneuvostoon vaikuttaisi neuvoston turvallisuuskäsitykseen ja miten se vaikuttaisi turvallisuusneuvoston toimintaan.

4. LÄHTEET

Tutkimusaineisto

UNSC (2019). Security Council Seventy-fourth year 8451st meeting Friday, 25 January 2019, 10 a.m. New York. Saatavilla https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_pv_8451.pdf luettu 14.5.2021.

Tutkimuskirjallisuus

Brenton, Anthony (2013). 'Great Powers' in climate politics. *Climate Policy*, 13 (5), 541-546.

Buzan, Barry (2004). From international to world society? English school theory and the social structure of globalisation. Cambridge, New York: Cambridge University Press.

Conca, Ken; Thwaites, Joe & Lee, Goueon (2017). Climate Change and the UN Security Council: Bully Pulpit or Bull in a China Shop? *Global Environmental Politics*, 17 (2), 1-20.

Frederking, Brian & Patane, Christopher (2017). Legitimacy and the UN Security Council Agenda. *PS, Political Science & Politics*, 50 (2), 347-353.

Galtung, Johan (2018). Violence, peace and peace research. *Organicom*, 15(28), 33-56.

Godbole, Avinash (2016). Paris Accord and China's Climate Change Strategy: Drivers and Outcomes. *India quarterly*, 72 (4), 361-374.

Karjalainen, Minna (2017). Ilmastonmuutos poliittisena pelinä: Poliittinen analyysi vuonna 2007 pidetystä Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston ilmastonmuutoskokouksesta. Valtio-opin *pro gradu* -tutkielma. Jyväskylän yliopisto.

Kimble, Melinda (2009). Climate Risks and Insecurities. Teoksessa *Climate Change Energy and Security: The Challenge for Peace, Security and Development*, toim. Felix Dodds, Andrew Higham, & Richard Sherman, 141–151. London: Earthscan.

Kjellén, Bo ja Wallensten, Peter (2012). Climate Change, Peacekeeping, and Perspectives for UN Reform. Teoksessa *Climate Change, Human Security and Violent Conflict: Challenges for Societal Stability*, toim. Jürgen Scheffran, Michael Brzoska, Hans Günter Brauch, Peter Michael Link & Janpeter Schilling, 685-694. Berlin, Heidelberg: Springer.

Korhonen, Pekka & Mori, Tomoomi (2019). North Korea as a Small Great Power. *The Asia-Pacific Journal*, 17 (5), 1-26.

Kurtz, Gerrit (2012). Securitization of Climate Change in the United Nations 2007–2010. Teoksessa *Climate Change, Human Security and Violent Conflict: Challenges for Societal Stability*, toim. Jürgen Scheffran, Michael Brzoska, Hans Günter Brauch, Peter Michael Link & Janpeter Schilling, 669-684. Berlin, Heidelberg: Springer.

Martin, James (2014). *Politics and rhetoric: a critical introduction*. London, New York: Routledge.

McDonald, Matt (2013). Discourses of climate security. *Political Geography*, 33, 42–51.

McElwee, Pamela (2017). Vietnam's Urgent Task: Adapting to Climate Change. *Current History*, 116 (791), 223-229.

Murray, Robert (2016). An Introduction to the English School of International Relations. Saatavilla <https://www.e-ir.info/2016/01/05/an-introduction-to-the-english-school-of-international-relations/> luettu 14.5.2021.

Navari, Cornelia (2013). World Society and English School Methods. Saatavilla <https://www.e-ir.info/2016/01/17/world-society-and-english-school-methods-2/> luettu 14.5.2021.

Sanwal, Mukul (2013). Why is the UN Security Council Discussing Climate Change? *Strategic Analysis*, 37 (6), 694-699.

Scheffran, Jürgen & Battaglini, Antonella (2011). Climate and conflicts: the security risks of global warming. *Regional Environmental Change*, 11, 27–39.

Scott, Shirley (2015). Implications of climate change for the UN Security Council: mapping the range of potential policy responses. *International Affairs, The Royal Institute of International Affairs*, 91 (6), 1317-1333.

Scott, Shirely & Andrade, Roberta (2012). The Global Response to Climate Change: Can the Security Council Assume a Lead Role? *The Brown Journal of World Affairs*, 18 (2), 215–226.

Sharmina, Maria; Anderson, Kevin & Bows-Larkin, Alice (2013). Climate change regional review: Russia. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 4 (5), 373-396.

Toje, Asle (2011). The European Union as a Small Power. *Journal of Common Market Studies*, 49 (1), 43-60.

Trombetta, Maria Julia (2008). Environmental security and climate change: analysing the discourse. *Cambridge Review of International Affairs*, 21 (4).

Vihma, Antto; Mulugetta, Yacob & Karlsson-Vinkhuyzen, Sylvia (2011). Negotiating solidarity? The G77 through the prism of climate change negotiations. *Global Change, Peace & Security*, 23 (3), 315–334.

Medialähteet

Climate Security Expert Network (2021). Climate Security at the UNSC - A Short History. Saatavilla <https://climate-security-expert-network.org/unsc-engagement> luettu 22.5.2021.

Globalr2p (2021). What is r2p? Saatavilla <https://www.globalr2p.org/what-is-r2p/> luettu 13.5.2021.

Kakko, Teemu (2018). Unkari muuttaa perustuslakiaan – uusi laki tekee turvapaikanhakijoiden auttamisesta rangaistavaa. *Yle*. 20.6.2018. Saatavilla <https://yle.fi/uutiset/3-10266522> luettu 1.4.2020.

McGrath, Matt (2020). Climate change: China aims for 'carbon neutrality by 2060'. *BBC News*. Saatavilla <https://www.bbc.com/news/science-environment-54256826> luettu 14.5.2021.

IPCC (2020). About the IPCC. Saatavilla <https://www.ipcc.ch/about/> luettu 11.4.2020.

Pacific Islands Forum (2019). E Declaration Action Plan. Saatavilla <https://www.forumsec.org/wp-content/uploads/2019/10/BOE-document-Action-Plan.pdf> luettu 10.4.2020.

Pompeo, Michael (2019). On the U.S. Withdrawal from the Paris Agreement. *US Department of state*. Saatavilla <https://www.state.gov/on-the-u-s-withdrawal-from-the-paris-agreement/> luettu 1.11.2020.

UN (2020). What is the Security Council? Saatavilla <https://www.un.org/securitycouncil/content/what-security-council> luettu 28.10.2020

UN (2021a). Early Warning Systems. Climate action. Saatavilla <https://www.un.org/en/climatechange/climate-solutions/early-warning-systems> luettu 18.01.2021.

UN (2021b). Responsibility to protect. <https://www.un.org/en/genocideprevention/about-responsibility-to-protect.shtml> luettu 13.5.2021.

UN (2021c). United nations security council. Saatavilla <https://www.un.org/securitycouncil/> luettu 13.5.2021.

UNFCCC (2020). About the Secretariat. Saatavilla <https://unfccc.int/about-us/about-the-secretariat> luettu 10.4.2020.

UNFCCC (2021). What is Paris Agreement? UNFCCC. Saatavilla <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement> luettu 19.5.2021.

Vainio, Sara (2019). Unkari haluaa kristillisen Euroopan, johon ei oteta maahanmuuttajia, sanoo ulkoministeri – ”Teillä on varmaankin vallalla erilainen näkemys”. *Helsingin Sanomat*. 30.8.2019. Saatavilla <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000006221870.html> luettu 10.4.2020.

World Economic Forum (2020). A short history of climate change and the UN Security Council. Saatavilla <https://www.weforum.org/agenda/2020/01/a-short-history-of-climate-change-and-the-un-security-council/> luettu 28.10.2020.

YK-liitto (2021a). Mitä YK tekee? Saatavilla <https://www.ykliitto.fi/tietoa-yksta/mita-yk-tekee> luettu 19.5.2021.

YK-liitto (2021b). Turvallisuusneuvosto. Saatavilla <https://www.ykliitto.fi/tietoa-yksta/turvallisuusneuvosto> luettu 19.5.2021.

Ympäristöministeriö (2015). Pieni sanakirja: ilmastoneuvottelut-suomi. Pdf-tiedosto.